

IES Enric Valor
Carrer Duanes, 17 03780 Pego
03007613@gva.es 966409960

PROGRAMACIÓ DIDÀCTICA

Economia de l'empresa BATXILLERAT

DEPARTAMENT D'ECONOMIA

Curs 2021-2022

ÍNDEX

1. INTRODUCCIÓ	4
a. -LA NECESSITAT DE LA PROGRAMACIÓ	5
b. -ELEMENTS PER A ELABORAR UNA PROGRAMACIÓ DIDÀCTICA	7
c. -NORMATIVA DE REFERÈNCIA	8
1.1. JUSTIFICACIÓ DE LA PROGRAMACIÓ	11
1.2. CONTEXTUALITZACIÓ	12
2. OBJECTIUS DE L'ETAPA	
2.1. OBJECTIUS GENERALS	18
2.2. OBJECTIUS GENERALS DE BATXILLERAT	20
2.4. OBJECTIUS ESPECÍFICS D'ECONOMIA DE L'EMPRESA	21
3. COMPETÈNCIES	
3.1. INCORPORACIÓ DE LES COMPETÈNCIES CLAU	24
3.2. COMPETÈNCIES CLAU	25
3.3. APORTACIONS DE L'ÀREA EN L'ASSOLIMENT DE LES COMPETÈNCIES CLAU	28
3.4. RELACIÓ ENTRE LES COMPETÈNCIES CLAU I ELS OBJECTIUS DE LA MATÈRIA	30
4. CONTINGUTS	
4.1. INTRODUCCIÓ	33
4.2. DESCRIPCIÓ GENERAL DE L'ÀREA D'ECONOMIA	34
4.3. BLOCS DE CONTINGUTS	
4.3.1. BLOCS DE CONTINGUTS D'ECONOMIA DE L'EMPRESA	36
4.3.2. BLOCS DE CONTINGUTS PRIORITARIS PROVA P.A.U.	42
4.4. RELACIONS ENTRE LES COMPETÈNCIES I ELS CONTINGUTS	45
5. CRITERIS D'AVALUACIÓ	49
6. INSTRUMENTS D'AVALUACIÓ	54
7. CRITERIS DE QUALIFICACIÓ	56
8. METODOLOGIA. ORIENTACIONS DIDÀCTIQUES	
8.1. METODOLOGIA GENERAL DE L'ÀREA	59
8.2. METODOLOGIA ESPECÍFICA D'ECONOMIA DE L'EMPRESA	62
9. MESURES DE RESPOSTA EDUCATIVA PER A LA INCLUSIÓ DE L'ALUMNAT AMB NECESSITAT ESPECÍFICA DE SUPORT EDUCATIU O AMB ALUMNAT QUE REQUERISCA ACTUACIONS PER A LA COMPENSACIÓ DE LES DESIGUALTATS	65
10. UNITATS DIDÀCTIQUES	
10.1 ORGANITZACIÓ DE LES UNITATS DIDÀCTIQUES	68
10.2 DISTRIBUCIÓ TEMPORAL DE LES UNITATS DIDÀCTIQUES	88
11. CONTINGUTS MÍNIMS D'ECONOMIA DE L'EMPRESA	89
12. ELEMENTS TRANSVERSALS	92
13. ACTIVITATS COMPLEMENTÀRIES	95
14. AVALUACIÓ DE LA PRÀCTICA DOCENT I INDICADORS D'ÈXIT	96
15. SEGUIMENT PROGRAMACIONS: CORRECCIONS I AJUSTOS	98

IES Enric Valor
Carrer Duanes, 17 03780 Pego
03007613@gva.es 966409960

1. INTRODUCCIÓ

La transmissió de la cultura és un dels aspectes més importants i més preocupants per a una societat. Del que parlem és de la tasca de passar, d'unes generacions a unes altres, el corpus de coneixement acumulat: sabers i tècniques, valors i creences, coneixements, maneres, maneres, costums, etc., etc. Compleix aquesta tasca una doble missió: socialitzar als nous membres d'una comunitat i garantir que els coneixements no es perden i contribueixen al manteniment de la societat en el futur. A aquesta transmissió és el que anomenem educació.

Com més complexa siga una societat més es complica, al seu torn, la manera de transmetre la cultura. Encara que les societats tenen multitud de mecanismes per educar, necessiten estructurar, ordenar, planificar en definitiva, les fórmules adequades per fer realment efectiva aquesta tasca. En les societats complexes, a aquesta estructura se li denomina sistema educatiu.

En una societat com la nostra, existeixen responsables, en diferents nivells, del sistema educatiu. Aquests han de prendre una sèrie de decisions, han de decidir què coneixements es transmeten, de quina manera, en quins llocs i moments, qui estan preparats per comunicar-los, etc. etc. Han de decidir també com s'acredita l'adquisició d'aquests coneixements i com s'atén a les diferències entre els subjectes objecte de l'educació. Tot això en el seu àmbit d'actuació: El govern de l'Estat, les Comunitats Autònomes en les seves competències, els centres educatius i el professorat.

En els diferents nivells es prenen diferents decisions referides a com s'ha de produir aquesta transmissió. Aquestes decisions es plasmen en documents que tenen el seu àmbit d'aplicació i obliguen al seu compliment, però deixen un espai d'autonomia per al següent nivell. D'aquesta manera es produeix una sèrie de planificacions en cascada que compleixen amb la necessitat social d'organitzar el procés d'ensenyament i aprenentatge. Això és:

1.-Govern de l'Estat: Lleis Orgàniques, Reials decrets, Ordres Ministerials...

2.-Govern Valencià: Decrets, Ordres, Resolucions....

3.-Centres Educatius:Projecte Educatiu, Projecte Curricular, Reglament de Règim Intern....

4.-Departaments: Programacions didàctiques

5.-Professorat: Unitats didàctiques

Els últims 35 anys a Espanya han estat en general i en Educació en particular, d'autèntica convulsió. En l'àmbit educatiu hem passat durant aquest període per 4 lleis orgàniques: *LGE, *LODE, LOGSE, LOCE, LOMCE... i tants decrets, tantes ordres, tant desenvolupament normatiu que, si els professionals no sabessin el que han de fer, seria una autèntica proesa complir el reglamentat.

Tots aquests canvis no es deuen només als avatars polítics i a les conjuntures internacionals (la comunitat europea ha incidit també de manera important en nostra canvis educatius), sinó a la quantitat, qualitat i celeritat dels avanços del coneixement, a l'evolució social i als progressos en Pedagogia i en Psicologia.

Per aquest motiu resulta imprescindible seguir comptant amb les fonts tradicionals del currículum que han d'alimentar cada nivell de decisió per adaptar-se als diferents moments. Aquestes fonts que influïrien també de manera decisiva en l'elaboració de la programació serien les següents:

1. Epistemològica: Té en compte les característiques i fonaments del saber, la lògica interna de la matèria i l'evolució de les idees científiques. És la font que tradicionalment ha estat més influent.
2. Sociològica: Característiques de la societat i aspectes fonamentals de la seva organització i dinàmica. Demandes socials al sistema educatiu i factors d'incidència més importants en el procés ensenyament-aprenentatge. És la contextualització en el moment socio-històric en què es desenvolupa l'activitat. Està a la base del plantejament que fan alguns autors entre el coneixement quotidià, escolar i científic.
3. Pedagògica: Compta amb les aplicacions didàctiques, la pràctica educativa i les finalitats de l'Educació.
4. Psicològica: Ens dona dades sobre les característiques dels subjectes, del seu moment evolutiu i de com se l'aprenentatge.

a.- LA NECESSITAT DE LA PROGRAMACIÓ

Necessita l'arquitecta un projecte, el cuiner una recepta, les gerències unes línies estratègiques i les productores cinematogràfiques un guió... Tota activitat que pretenga assolir-se amb èxit necessita planificar-se. Tota tasca o conjunt de tasques necessita un pla, un projecte, per evitar la improvisació, per anticipar-se als imprevists, per afrontar el dia a dia amb el menor nivell d'estrès possible.

Més tard, l'experiència i la confrontació amb la realitat ens permetran innovar i deixar espais i temps per al toc personal, però la garantia dels resultats la posen bàsicament el tenir en compte amb temps les grans qüestions: QUÈ, COM, QUAN I PER A QUI formem.

Les i els docents necessitem, com qualsevol un altre professional, planificar la nostra activitat. Aquesta planificació resulta imprescindible, d'una banda, per complir amb l'estipulat per instàncies superiors i contextualitzar-ho en el nostre entorn, i, per un altre, per allunyar-se de l'intuicionisme i de l'activisme. És el que denominem planificació didàctica, que inclouria la programació didàctica, realitzada pels departaments i la programació d'aula realitzada pel professorat per a la seua tasca quotidiana.

La programació didàctica és el punt d'inflexió entre les *macro estructures (Administracions i centre educatiu) i la solitud del docent en la seua tasca diària. Les diferents definicions de programació responen a diferents concepcions de l'ensenyament i els seus processos. Per això, es diu que una programació didàctica pot ser:

- A.-UNA GUIA DE LES EXPERIÈNCIES QUE HA DE TENIR L'ALUMNAT.
- B.-L'ESPECIFICACIÓ D'INTENCIONS EDUCATIVES.
- C.- UNA DEFINICIÓ DE CONTINGUTS.
- D.-UN PLÀ D'ACTIVITATS.
- E.-LA DESCRIPCIÓ DE TASQUES I DESTRESES.
- F.-EL PROGRAMA DE CONTINGUTS.

Però, en definitiva, què és una programació didàctica? què és programar? Programar és decidir. Programar és responsabilitzar-nos de la parcel·la que ens correspon del procés educatiu. Si volguéssim aproximar-nos a una definició el més completa i realista possible direm que una programació és un conjunt de decisions adoptades pel professorat d'una especialitat en un centre educatiu, referent a una matèria o àrea i del nivell en el qual s'imparteix, tot això en el marc del procés global d'ensenyament-aprenentatge.

Les prescripcions normatives, la naturalesa dels continguts a impartir, el context en el qual es desenvolupa la nostra labor, així com les nostres peculiaritats com a docents i les de l'alumnat amb el qual ens trobem, orienten la programació. D'aquesta manera, i a grans trets, s'estableixen dues gran línies programàtiques:

Programació conductista: Basada en objectius operatius i en conductes prefixades plantejades com a metes terminals del procés.

Programació cognitiva: Basada en objectius-tendències i en capacitats.

Els elements assenyalats més amunt com a paràmetres d'orientació de la programació aconsellen desenvolupar una programació didàctica més cognitiva que conductista. La veritat és que l'elecció d'una o un altre corrent programàtic es realitza en funció de la rigidesa dels anomenats "paquets didàctics". Aquesta rigidesa ve determinada per la característica instrumental d'alguns continguts. En qualsevol cas, l'experiència i les teories a l'ús aconsellen centrar-se més en els aspectes cognitius i de capacitats de les decisions a prendre.

b. - ELEMENTS PER A ELABORAR UNA PROGRAMACIÓ.

La programació didàctica consta dels següents elements:

- 1.1) Justificació de la programació
- 1.2) Contextualització
- 2) Objectius de l'etapa
- 3) Competències
- 4) Continguts
- 5) Criteris d'avaluació
- 6) Instruments d'avaluació
- 7) Criteris de qualificació
- 8) Metodologia. Orientacions didàctiques
- 9) Mesures de resposta educativa per a la inclusió de l'alumnat amb necessitat específica de suport educatiu o amb alumnat que requereisca actuacions per a la compensació de les desigualtats.
- 10) Unitats didàctiques
 - 10.1) Organització de les unitats didàctiques:
 - 10.1.1) Objectius de la unitat
 - 10.1.2) Continguts
 - 10.1.3) Criteris d'avaluació
 - 10.1.4) Competències

- 10.1.5) Activitats d'ensenyament-aprenentatge
- 10.1.6) Recursos didàctics
- 10.1.7) Activitats d'avaluació
- 10.1.8) Activitats de reforç i ampliació
- 10.2) Distribució temporal de les unitats didàctiques

- 11) Continguts mínims
- 12) Elements transversals
- 13) Activitats complementàries
- 14) Avaluació de la pràctica docent a través d'indicadors d'èxit
- 15) Seguiment programacions: correccions i ajustos

Una primera part de la programació didàctica, que actuaria d'introducció, la componen, conjuntament, la justificació teòrica i la contextualització. Formarien un primer pas d'aproximació a la realitat amb la qual s'haurà de mesurar la programació. En la justificació teòrica entrarien les intencions educatives a nivell general; en la contextualització ens trobaríem amb l'anàlisi de les claus de l'entorn del centre. Es nodreixen la una de l'altra.

Si es pogués utilitzar el símil els elements esmentats en el paràgraf anterior serien els entremesos mentre que els objectius, els continguts, la metodologia i els criteris d'avaluació són el plat fort. Dit amb propietat formarien el corpus central de la programació.

L'atenció a les necessitats educatives específiques vindria a alleujar la forta càrrega del nucli central de la programació. Matisarien proporcionant alternatives a objectius, continguts i criteris d'avaluació per atendre a totes les situacions de l'aula.

c.- NORMATIVA DE REFERÈNCIA

El referent normatiu bàsic al País Valencià per a l'elaboració de les programacions didàctiques és l'Ordre 38/2017 per la qual es regula l'avaluació del batxillerat i l'educació secundària obligatòria; és aquest Ordre la que utilitzem com a eina, junt a la Resolució del 5 de juliol del 2019 a l'apartat 2.2.2.4.a.

A banda, aquesta programació s'ha planificat i ha estat redactada sempre respectant el marc legislatiu vigent:

- **La Constitució Espanyola (1978).**
- Llei Orgànica 1/2006, de 10 d'abril, de Reforma de la Llei Orgànica 5/1982, d'1 de juliol, d'**Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana.**
- Decret 79/1984, de 30 de juliol, del Consell de la Generalitat Valenciana, sobre l'aplicació de la Llei 4/1983, d'**Ús i Ensenyament del Valencià**, en l'àmbit de l'ensenyament no universitari de la Comunitat Valenciana.
- **LODE.** La Llei Orgànica 8/1995, de 3 de juliol, Reguladora del Dret a l'educació.
- **PEC. El Projecte Educatiu del Centre, IES Enric Valor de Pego.**
- Decret 234/1997 de 2 de setembre, del Govern Valencià, pel qual s'aprova el **Reglament orgànic i funcional dels instituts d'educació secundària.**
- **LOE.** La Llei Orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'Educació. Reial Decret 806/2006, de 30 de juny. Calendari d'aplicació de la nova ordenació del sistema educatiu establida en la LOE.
- Reial Decret 1631/2006, de 29 de desembre, pel que s'estableixen les **ensenyances mínimes corresponents a l'Educació Secundària Obligatòria.**
- Decret 112/2007, de 20 de juliol, del Consell, pel qual s'estableix el **Currículum de l'Educació Secundària Obligatòria** a la Comunitat Valenciana.
- Ordre de 16 de juny de 2008, de la Conselleria d'Educació, per la qual es regula el **programa de diversificació curricular** en l'educació secundària obligatòria.
- Reial Decret 1467/2007, de 2 de novembre, pel que s'estableix l'**estructura del Batxillerat i es fixen els seus ensenyaments mínims.**
- Decret 102/2008, d'11 de juliol, del Consell, pel qual s'estableix el **Currículum del Batxillerat** en la Comunitat Valenciana.
- Ordre de 19 de juny de 2009, de la Conselleria d'Educació, per la qual **es regula l'organització i el funcionament del Batxillerat diürn, nocturn i a distància a la Comunitat Valenciana, quant a l'adaptació de la programació a la realitat del centre i a l'alumnat, en cas de tractar-se d'alumnat adult.**(DOGV 6046, 30.06.2009)
- Ordre 44/2011, de 7 de juny, de la Conselleria d'Educació, per la qual es regulen els **plans per al foment de la lectura** en els centres docents de la Comunitat Valenciana.
- Ordre 45/2011, de 8 de juny de 2011, de la Conselleria d'Educació, per la qual es regula l'estructura de les **programacions didàctiques en l'ensenyament bàsic.**
- Ordre 46/2011, de 8 de juny, de la Conselleria d'Educació, per la qual es regula la **transició des de l'etapa d'Educació Primària a l'Educació Secundària Obligatòria** a la Comunitat Valenciana.
- Resolució de 28 de juny de 2011, de la Subsecretaria i de les direccions generals d'Ordenació i Centres Docents, i d'Educació i Qualitat Educativa, de la Conselleria d'Educació, Formació i Ocupació, per la qual es dicten **instruccions**

en matèria d'ordenació acadèmica i d'organització de l'activitat docent als centres que impartisquen Educació Secundària Obligatòria i Batxillerat per al curs 2011-2012.

- **Real Decret 1105/2014, de 26 de desembre, pel qual s'estableix el currículum bàsic de l'educació secundària obligatòria i del Batxillerat.**(BOE, 03.01.2015, núm.03 p.169-546).
- **Ordre ECD/65/2015, de 21 de gener, per la qual es descriuen les relacions entre les competències, els continguts i els criteris d'avaluació de l'educació primària, l'educació secundària obligatòria i el Batxillerat.**
- **Decret 87/2015, de 5 de juny, del Consell, pel qual s'estableix el currículum i desenvolupa l'ordenació general de l'Educació Secundària Obligatòria i el Batxillerat en la Comunitat Valenciana.**(DOGV, 10.06.2015, núm.7544, p. 17437-18585)

- **Decret 136/2015, de 4 de setembre, del Consell, pel qual es modifiquen el Decret 108/2014, de 4 de juliol, del Consell, pel qual s'estableix el currículum i desenvolupa l'ordenació general de l'Educació Primària en la Comunitat Valenciana, i el Decret 87/2015, de 5 de juny; pel qual s'estableix el currículum i es desenvolupa l'ordenació general de l'Educació Secundària Obligatòria i del Batxillerat en la Comunitat Valenciana.**(DOGV, 09.09.2015, núm. 7611, p. 24716-24722).

- **Ordre 38/2017, de 4 d'octubre, de la Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport, per la qual es regula l'avaluació en Educació Secundària Obligatòria, en Batxillerat i en els ensenyaments de l'Educació de les Persones Adultes a la Comunitat Valenciana. [2017/8755]**

- **Decret 51/2018, de 27 d'abril, del Consell, pel qual es modifica el Decret 87/2015, pel qual estableix el currículum i desplega l'ordenació general de l'Educació Secundària Obligatòria i el Batxillerat a la Comunitat Valenciana.**(DOGV, 30.04.2018, núm. 8284, p. 16775-16815).
- **Ordre 20/2019, de 30 d'abril, de la Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport, per la qual es regula l'organització de la resposta educativa per a la inclusió de l'alumnat en els centres docents sostinguts amb fons públics del sistema educatiu valencià.**
- **Resolució de 5 de juliol de 2019, del secretari autonòmic d'Educació i Formació Professional, per la qual s'aproven les instruccions per a l'organització i el funcionament dels centres que imparteixen ESO i Batxillerat durant el curs 2019-20.**
- **Resolució del 24 de juliol de 2019, per la qual es dicten instruccions per a**

l'aplicació dels procediments per a la sol·licitud i desenvolupament de l'atenció educativa a l'alumnat hospitalitzat o convallescent al seu domicili per malaltia.

1.1. JUSTIFICACIÓ DE LA PROGRAMACIÓ

La justificació teòrica és la filosofia que impregna tota la programació. Del que es tracta en aquest apartat és de verbalitzar aquells principis que regeixen la nostra acció, així com realitzar una anàlisi de tots aquells factors que poden influir en el procés.

A manera de guió ens preguntarem per:

Les intencions educatives. Per a aquest Departament educar és ajudar al fet que la persona s'autoconstrueixca com a tal. Per a això, és necessari transmetre coneixements teòrico-pràctics que serveixquen a l'alumnat trobar el seu lloc en la societat tant en l'àmbit professional com humà. A més, ha de tenir com a finalitat bàsica el desenvolupament de les capacitats necessàries perquè l'alumnat pugua desembolicar-se en el futur com a ciutadans amb plens drets i deures, amb un judici crític que li permeta adoptar actituds i comportaments basats en valors racionals i lliurement assumits.

Les demandes socials. Aquestes poden ser de dos tipus: de competència professional o educatives en general. Així, l'acceleració que s'ha produït en el desenvolupament tecnològic durant el s. XX justifica la necessitat formativa en el camp de l'economia. El ciutadà precisa els coneixements necessaris per a poder comprendre el funcionament del món en aspectes tan importants com les raons de les crisis econòmiques, les finances, la riquesa versus pobresa, els factors de desenvolupament del països, els determinants dels conflictes i guerres a nivell mundial, etc.

La lògica curricular i la seva incidència en el procés. Aquesta matèria es caracteritza per la seua significativitat, el contingut d'aquesta matèria té tres característiques principals: els continguts s'estructuren del general al particular, des de la teoria a la pràctica i des dels conceptes i fets als procediments i finalment a les actituds.

Metodologia: El debat, la crítica, el seguiment de l'actualitat i l'explicació de models econòmics sobre el món i la realitat son les línies mestres de la matèria. Es

proposen exercicis per a fomentar l'anàlisi crític de la realitat, els efectes positius i negatius de les polítiques econòmiques i les diferents alternatives existents. L'alumne cal que reflexione sobre la realitat i desenvolupe visions crítiques de la mateixa.

Els temes transversals:

Els problemes actuals són un element clau per a desenvolupar un aprenentatge altament significatiu. Tractament intens de:

- a) El foment de la igualtat de sexes, la lluita contra el masclisme , la violència sexista.
- b) Educació contra la xenofòbia.
- c) La cura de l'entorn i la defensa i educació per valors mediambientals

1.2. CONTEXTUALITZACIÓ

1.2.0.INTRODUCCIÓ

L'acció educativa està influïda per les variables del medi físic, social i cultural en què es desenvolupa, és a dir, per la realitat i les necessitats plantejades en cada situació escolar concreta.

L'IES Enric Valor de Pego (Lla Marina Alta) va nàixer l'any 1975 com a centre autònom de L'IES Historiador Chabàs de Dénia. Va ser en l'any 2000 quan, per unanimitat del Claustre i del Consell Escolar Municipal, i amb motiu del seu 25è aniversari, el centre va adoptar el nom actual d'Enric Valor, en honor de l'il·lustre escriptor, qui va mantenir una vinculació molt estreta amb aquestes terres.

El nostre institut, que és l'únic centre públic d'ensenyament secundari de la localitat, que compta amb una població que supera el 10.000 habitants, s'individualitza, entre altres, pels següents aspectes que el caracteritzen:

a.OFERTA D'ENSENYAMENTS

El centre imparteix els estudis corresponents a l'Educació Secundària Obligatòria (ESO), els cicles formatius següents:

- Formació Professional Bàsica en l'especialitat d'Agrojardineria i Composicions Florals.
- Formació Professional Bàsica en la especialitat d'Informàtica d'Oficina.
- Cicle Formatiu Grau Mitjà de Sistemes Microinformàtics i Xarxes.

-Cicle Formatiu de Grau Superior de Desenvolupament d'Aplicacions Web.

En el Batxillerat s'imparteix les modalitats de "Ciències i Tecnologia" i de "Humanitats i Ciències Socials".

El departament d'economia està present en totes les etapes de l'ensenyament del centre inclosos els cicles formatius.

b. POBLACIÓ ESCOLAR

Pel que fa a les localitats de procedència, el centre arreplega, en els ensenyaments d'ESO, a més de l'alumnat de Pego, principalment, a l'alumnat de la Vall de Gallinera, la Vall d'Ebo, la Vall de la Rectoria i la Vall de Laguar, encara que amb aquestes dues últimes valls la secció d'Orba de l'institut està present en l'Educació Secundària Obligatòria.

Hi ha també alumnat procedent d'altres poblacions de les comarques de la Safor i la Marina Alta, cursant estudis postobligatoris, al Batxillerat i al Cicles Formatius.

Encara que es tracta d'un alumnat majoritàriament autòcton, també des d'aquests llocs esmentats hi arriba alumnat immigrant procedent, principalment, d'Europa, Europa de l'Est, el Magreb i Sudamèrica (principalment Ecuador, Perú i Bolívia). En molts dels casos, són alumnes que estan bastant integrats en aquesta zona, a nivell lingüístic i cultural, degut a la forta cohesió cultural de la subcomarca de Pego i les Valls..

Quant al nombre de la població escolar, si en els darrers anys la població escolar sobrepassava el 600 matriculats, actualment i degut a la secció d'Orba, estem al voltant de 500 alumnes matriculats, concretament per al curs 2019-2020 són un total de 511 alumnes.

Es tracta d'alumnat que prové, per aquest ordre, de famílies treballadores del sector terciari, industrial i agrari; aquest últim sector, amb el temps, ha anat perdent pes dins del PIB local a la comarca de Pego i les Valls.

Pel general, les famílies aspiren a una major i millor formació per als seus fills i filles que la rebuda pels pares i mares. Moltes, encara, conserven el principi d'autoritat i fan costat a l'educació que pretenem oferir des del centre. No obstant això, en no trobar-nos aïllats del món i de la societat que ens ha tocat viure, també hi participen de la desorientació que, en matèria educativa, ens envolta.

c.ELS VALOR SOCIALS DEMOCRÀTICS

D'acord amb els nostres trets d'identitat, el centre fomenta els valors socials bàsics com la tolerància, la no discriminació, la llibertat, el respecte, la pau, la convivència, la justícia, la responsabilitat, la cooperació, la solidaritat, les preocupacions mediambientals, la pobresa,....els quals responen a un projecte vàlid de societat, més lliure, més plural, més justa, més pacífica, i més respectuosa envers les persones i l'entorn.

En relació amb l'anterior, el centre és també un àmbit privilegiat per a la recuperació, el foment i la defensa dels nostres trets d'identitat com a poble, amb la seua llengua i cultura, amb el propòsit que esdevingué un espai integrador per a tothom.

D.E VALENCIÀ LA LLENGUA VEHICULAR

El centre es localitza en una comarca de predomini lingüístic valencià, la qual cosa explica la forta integració i normalització ràpida dels alumnes estrangers.

De conformitat, així mateix, amb el nostre Disseny del Programa d'Educació Bilingüe i del Pla de Normalització Lingüística, la llengua vehicular al centre és el valencià, que ha d'oscar-se en tots els àmbits: administració, claustre, consell escolar, reunions amb pares/mares/doctoreses legals, comunicats, activitats d'ensenyament-aprenentatge, etc.

e.HORARI CONTINUAT

Pel seu caràcter comarcal, el centre té un règim horari continuat, amb classes de matí, des de les 8.00 a les 15.00 hores, i està obert algunes vesprades per a activitats diverses: reforç alumnes amb desavantatges educatius (Programa d'Acompanyament Escolar (PAE)), juntes d'avaluació, xerrades, conferències, reunions de l'Associació de Mares i Pares (AMPA), Consell Escolar, etc.

f.EL PROFESSORAT

El centre compta amb una plantilla de professorat que oscil·la al voltant dels 60 professionals, la majoria dels quals pertanyen a la plantilla fixa des de fa temps, la qual cosa a implicat un progressiu envelliment de la plantilla actual de professors que per a el curs 2019-2020 serà de 59 membres.

Per altra part, el professorat participa, també de fa molts anys, en activitats formatives diverses, per tal de trobar-se al capdavant de la seua tasca educativa i la millora de la qualitat de l'ensenyament: tutorització d'alumnat en la formació inicial del professorat; assistència i/o impartició de cursos/seminaris/conferències/congressos; participació en projectes de formació en centres i grups de treball, ...

g.PARTICIPACIÓ EN PROGRAMES EDUCATIUS EXPERIMENTALS

Des del curs 2011-2012, i amb l'aprovació per unanimitat del claustre i del consell escolar, l'institut ha subscrit amb la Conselleria D'Educació l'anomenat "Contracte Programa", amb l'objectiu general d'incrementar l'èxit escolar de l'alumnat i reduir l'abandó escolar prematur.

El pla d'actuació del nostre centre integra diversos programes; entre altres, els següents:

El Programa d'Acompanyament Escolar (PAE), destinat a l'alumnat amb desavantatge educatiu, i que treballa fora de l'horari escolar sota l'atenció d'un/a professor/a, que orienta el seu treball escolar, ajuda a desenvolupar l'hàbit lector, l'expressió escrita i la resolució de problemes, i potència la seua autoestima i l'autonomia davant l'estudi.

El programa de compensació educativa, dirigit a l'alumnat amb necessitats de compensació educativa per presentar dificultats d'inserció escolar en trobar-se en situació desfavorable, derivada de circumstàncies socials, econòmiques, culturals, ètniques o personals.

1.2.1.-CARACTERÍSTIQUES ESPECÍFIQUES DEL NIVELL

Assignatures:	ECONOMIA DE L'EMPRESA 4 Hores setmanals.
Etapa:	Batxillerat
Nivell:	SEGON

S'entén per context l'entorn social, històric i geogràfic en el qual es realitza la labor docent. Si, òbviament, tots els entorns no són iguals, contextualitzar seria,

llavors, adaptar el procés d'ensenyament-aprenentatge a les diferents conjuntures geogràfiques, històriques i socials.

Resulten evidents les diferències entre el País València i la resta de l'Estat Espanyol en allò que respecta a la virulència de la crisi econòmica i els seus trets diferenciadors respecte altres comunitats de l'Estat Espanyol. Són evidents així mateix les diferències existents entre el Sud, el Nord o els grans municipis; entre el rural i l'urbà o entre una població d'al·luvió i una altra de llarg arrelament.

Aquestes diferències fan que a les assignatures d'economia el tractament de la corrupció, del balafiament del recursos públics, la crisi de la construcció, la crisi del sector agrari, la desaparició de sector industrial, l'endeutament públic, la taxa d'atur, etc. siguen tractats quotidianament, a més, que la elevada significativitat d'aquest temes fomenten un clima de col·laboració molt elevat en classe.

1.2.3. NOMBRE I CARACTERÍSTIQUES DELS ALUMNES PER GRUP

2n BATXILLERAT B..... 29

Cal diferenciar els alumnes que en 1r DE Batxillerat van rebre classe d'economia dels que no tenen cap coneixement previ de l'àrea d'economia.

TOTAL ALUMNES	ECONOMIA 1r BAT	RESTA
20	15	5

Per altra part, també cal tindre en consideració els alumnes que són repetidors o els que han canviat de modalitat i tenen pendent l'economia de primer i els que tenen assignatures pendents de primer:

TOTAL ALUMNES	CANVI DE MODALITAT	REPETIDORS	ASSIGNATURES PENDENTS DE PRIMER
20	1	0	4

1.2.3. ENTORN SOCIOECONÒMIC I CULTURAL

L'institut manté una estreta relació amb l'entorn.

Amb l'Ajuntament s'hi col·labora a través del Consell Escolar Municipal i a través de l'intercanvi de serveis, els nostres locals són la seu d'algunes activitats municipals, així com el CREAMA i, d'altra banda, tant l'Ajuntament com el CREAMA ens ajuden dins l'àmbit de les seues competències. Am els serveis socials tenim contacte constant i permanent, tant amb els del municipi de Pego com amb els de la Mancomunitat de la Marina Alta, d'on és originari part de l'alumnat; col·laborem amb els programes de prevenció de l'absentisme escolar i amb l'orientació de les famílies, que deriven, de vegades, al SEAFI o a la UCA. En el programa de prevenció de l'absentisme escolar i l'exclusió social, col·laborem amb les forces de seguretat (Policia Local i Guàrdia Civil).

Per altra banda, cal conèixer les característiques socioeconòmiques bàsiques de Pego, per així poder utilitzar l'entorn com a lloc d'aprenentatge.

Pego és un poble de 10.000 habitants de la comarca de la Marina Alta. La renda per càpita està al voltant de 15.000 euros i amb un coeficient Gini de 0.14, es a dir, és un poble pobre dins d'una comarca pobra del País valencià, però a una distribució de la renda molt igualitària, de fet, la distribució de renda més igualitària de tot l'Estat Espanyol per a ciutat de més de 10.000 habitants.

La crisi de la citricultura a afectat de forma forta, i la inexistència d'un sector industrial(excepte 6 empreses que tenen més de 20 treballadors) a provocat una excessiva dependència del turisme i de la construcció. El fet que el nivells de igualtat econòmica siguen alts dona una forta cohesió social i cultural, en contrast a allò que és podria esperar del nivell de renda per càpita.

2. OBJECTIUS DE L'ETAPA

2.1.- OBJECTIUS GENERALS DE L'EDUCACIÓ.

L'EDUCACIÓ ha de contribuir a desenvolupar en les i els alumnes les capacitats que els permeten:

a) Conèixer, assumir responsablement els seus deures i exercir els seus drets en el respecte als altres, practicar la tolerància, la cooperació i la solidaritat entre les persones i grups, exercitar-se en el diàleg, refermant els drets humans com a valors comuns d'una societat plural, oberta i democràtica, i preparar-se per a l'exercici de la ciutadania democràtica.

b) Adquirir, desenrotllar i consolidar hàbits de disciplina, estudi i treball individual i en equip com a condició necessària per a una rea realització eficaç dels processos de l'aprenentatge i com a mitjà de desen desenrotllament personal.

c) Fomentar actituds que afavorisquen la convivència en els àmbits escolar, familiar i social.

d) Valorar i respectar, com un principi essencial de la nostra Constitució, la igualtat de drets i oportunitats de totes les persones, amb independència del seu sexe, i rebutjar els estereotips i qualsevol discriminació.

e) Enfortir les seues capacitats afectives en tots els àmbits de la personalitat i en les seues relacions amb els altres, així com rebutjar la violència, els prejudicis de qualsevol tipus, els comportaments sexistes i resoldre pacíficament els conflictes.

f) Desenvolupar destreses bàsiques en la utilització de les fonts d'informació per a adquirir, amb sentit crític, nous coneixements. Adquirir una preparació bàsica en el camp de les tecnologies, especialment les de la informació i la comunicació.

g) Concebre el coneixement científic com un saber integrat que s'estructura en distintes disciplines, així com conèixer i aplicar els mètodes per a identificar els problemes en els diversos camps del coneixement i de l'experiència.

h) Desenvolupar l'esperit emprenedor i la confiança en si mateix, la participació, el sentit crític, la iniciativa personal i la capacitat per a aprendre a aprendre, planificar, prendre decisions i assumir respon responsabilitats, així com valorar l'esforç amb la finalitat de superar les dificultats.

i) Comprendre i expressar amb correcció textos i missatges com complexos, oralment i per escrit, en valencià i en castellà. Valorar les possibilitats comunicatives del valencià com a llengua pròpia del País Valencià i com a part fonamental del seu patrimoni cultural, així com les possibilitats comunicatives del castellà com a llengua comuna de totes les espanyoles i els espanyols. Iniciar-se així mateix, en el coneixement, la lectura i l'estudi d'ambdós llengües.

j) Comprendre i expressar-se en una o més llengües estrangeres de manera apropiada.

k) Conèixer els aspectes fonamentals de la cultura, la geografia i la història del País Valencià, de l'Estat Espanyol i del món; respectar el patrimoni artístic, cultural i lingüístic; conèixer la diversitat de cultures i societats a fi de poder valorar-les críticament i desenrotllar actituds de respecte per la cultura pròpia i per la dels altres.

l) Conèixer i acceptar el funcionament del cos humà i respectar les diferències. Conèixer i apreciar els efectes beneficiosos per a la salut dels hàbits d'higiene, així com de l'exercici físic i de l'adequada alimentació, incorporant la pràctica de l'esport i l'educació física per a afavorir el desenrotllament personal i social.

m) Analitzar els mecanismes i valors que regeixen el funcionament de les societats, en especial els relatius als drets, deures i llibertats de les ciutadanes i dels ciutadans, i adoptar judicis i actituds personals res respecte a estos.

n) Valorar críticament els hàbits socials relacionats amb la salut, el consum responsable, l'atenció dels sers vius i el medi ambient, i con contribuir-ne així a la conservació i millora.

o) Valorar i participar en la creació artística i comprendre el llenguatge de les distintes manifestacions artístiques, utilitzant diversos mitjans d'expressió i representació.

p) Analitzar i valorar, de manera crítica, els mitjans de comunicació escrita i audiovisual.

2.2.- OBJECTIUS GENERALS DEL BATXILLERAT. ARTICLE 25 DEL RD 1105/2014

El batxillerat contribuirà a desenvolupar en l'alumnat les capacitats que li permeten:

a) Exercir la ciutadania democràtica, des d'una perspectiva global, i adquirir una consciència cívica responsable, inspirada pels valors de la Constitució Espanyola així com pels drets humans, que fomenti la corresponsabilitat en la construcció d'una societat justa i equitativa i afavorisca la sostenibilitat.

b) Consolidar una maduresa personal i social que els permeta actuar de forma responsable i autònoma i desenrotllar el seu esperit crític. Preveure i resoldre pacíficament els conflictes personals, familiars i socials.

c) Fomentar la igualtat efectiva de drets i les oportunitats entre homes i dones, analitzar i valorar críticament les desigualtats existents i impulsar la igualtat real i la no discriminació de les persones amb discapacitat.

d) Refermar els hàbits de lectura, estudi i disciplina, com a condicions necessàries per a l'eficaç aprofitament de l'aprenentatge, i com a mitjà de desenvolupament personal.

e) Dominar, tant en la seua expressió oral com escrita, el castellà i el valencià, i conèixer les obres literàries més representatives escrites en ambdós llengües fomentant el coneixement i l'estima pel valencià; així com la diversitat lingüística i cultural com a un dret i un valor dels pobles i de les persones.

f) Expressar-se amb fluïdesa i correcció en una o més llengües estrangeres objecte d'estudi.

g) Utilitzar amb solvència i responsabilitat les tecnologies de la informació i la comunicació.

h) Accedir als coneixements científics i tecnològics fonamentals i dominar les habilitats bàsiques pròpies de la modalitat triada; així com els seus mètodes i tècniques.

i) Conèixer i valorar críticament les realitats del món contemporani, els seus antecedents històrics i els principals factors de la seua evolució. Participar, de forma solidària, el desenrotllament i millora del seu entorn social.

j) Comprendre els elements i els procediments fonamentals de la investigació i dels mètodes científics. Conèixer i valorar de forma crítica la contribució de la ciència i la tecnologia en el canvi de les condicions de vida, així com refermar la sensibilitat i el respecte cap al medi ambient.

k) Refermar l'esperit emprenedor amb actituds de creativitat, flexibilitat, iniciativa, treball en equip, confiança en un mateix i sentit crític.

l) Desenvolupar la sensibilitat artística i literària, així com el criteri estètic, com a fonts de formació i enriquiment cultural.

m) Utilitzar l'educació física i l'esport per a afavorir el desenvolupament personal i social.

n) Refermar actituds de respecte i prevenció en l'àmbit de la seguretat viària i de la salut laboral.

o) Conèixer, valorar i respectar el patrimoni natural, cultural i històric del País Valencià i la resta de les comunitats autònomes d'Espanya i contribuir a la seua conservació i millora.

p) Participar de forma activa i solidària en el desenvolupament i millora de l'entorn social i natural, orientant la sensibilitat cap a les diverses formes de voluntariat, especialment el desenrotllat pels joves.

2.3.OBJECTIUS ESPECÍFICS D'ECONOMIA DE L'EMPRESA.

El programa d'aquesta assignatura i els seus continguts venen determinats per la Direcció General d'Ordenació i Innovació Educativa al DOGV -Núm.2.356 del 29 de setembre de 1994 (Pàg.11160/11165). En aquest sentit esta programació, desenvolupa els apartats d'aquest marc legal.

La norma legal estableix *l'objecte d'estudi d'aquesta assignatura:*

"L'objecte d'estudi d'aquesta assignatura el constitueix **l'empresa** com a realitat fonamental de l'estructura soci - econòmica contemporània; s'inclou en aquest estudi tant **l'anàlisi del seu interior** com a sistema organitzat i amb funcions i objectius establerts, com el de **les relacions amb l'entorn** en què projecta la seua influència i del qual rep contínues exigències d'actualització i d'adaptació."

Al nostre entendre en l'enfocament d'aquesta assignatura caldrà, a més dels objectius i continguts propis de la matèria, assolir una comprensió multidisciplinària utilitzant coneixements d'altres àrees com ara les matemàtiques, la història, la filosofia, etc. A més, es fomentarà en l'alumne una visió crítica dels valors i relacions de poder dins de l'empresa, i com eix central, l'estudi de les capacitats d'adaptació de les organitzacions en general i de les empreses en particular al seu entorn.

Les àrees de coneixements que orienten l'assignatura com a camp especialitzat del saber són bàsicament:

- Economia de l'empresa
- Teoria de l'organització
- Càlcul financer
- Comptabilitat
- Planificació estratègica

L'ensenyament de l'Economia de l'empresa en el Batxillerat tindrà com a finalitat el desenvolupament de les següents capacitats:

1-Identificar la naturalesa, funcions i principals característiques dels tipus d'empreses més representatives.

2-Conèixer els elements més importants dels diferents sectors de activitat i explicar, a partir d'ells, les principals estratègies que les empreses poden adoptar.

3-Apreciar el paper de les empreses en la satisfacció de les necessitats dels consumidors, en l'augment de la qualitat de vida, en la integració de la dona en plànol d'igualtat i en el benestar de la societat, així com elaborar judicis o criteris personals sobre les seves disfuncions.

4-Analitzar l'activitat econòmica de les empreses, especialment les de l'entorn immediat, a partir de les diferents àrees d'activitat de les mateixes (producció, finançament, inversió, comercialització) descrivint les seves funcions específiques, les seves relacions internes i la seva dependència externa.

5-Reconèixer la importància que per a les empreses i la societat tenen la recerca, les innovacions tecnològiques i la globalització econòmica en relació amb la competitivitat, el creixement i la localització empresarial, fent referència especial al País Valencià.

6-Valorar críticament les possibles conseqüències socials i mediambientals de l'activitat empresarial, així com la seva implicació en l'esgotament dels recursos naturals, assenyalant la seva repercussió en la qualitat de vida de les persones.

7-Analitzar el funcionament d'organitzacions i grups, en relació amb l'aparició i resolució de conflictes i valorar críticament les situacions discriminatòries o prejudicis i apreciar els principis democràtics, els drets humans i la igualtat entre dones i homes.

8-Identificar les polítiques de màrqueting de diferents empreses en funció dels mercats als quals dirigeixen els seus productes, valorant els límits ètics d'aquestes polítiques. Apreciar la conveniència d'adoptar un màrqueting social per integrar a l'empresa dins de la societat, augmentant el seu benestar.

9-Interpretar, de manera general, estats de comptes anuals d'empreses, identificant els seus possibles desequilibris econòmics i financers, i proposar mesures correctores.

10-Obtenir, seleccionar i interpretar informació sobre fets rellevants de l'àmbit empresarial internacional, nacional, autonòmic i local, tractar-la de forma autònoma, utilitzant, si escau, mitjans informàtics, i aplicar-la a la presa decisions empresarials.

11-Dissenyar un projecte senzill d'empresa amb creativitat i iniciativa, proposant els recursos i elements necessaris per organitzar i gestionar el seu desenvolupament, mostrant una visió pràctica del funcionament d'una petita empresa.

L'assoliment d'aquests objectius complementa els objectius institucionals de la Conselleria d'Educació per al present curs i les propis de l'IES Enric Valor de Pego que venen recollits en la PGA.

3. COMPETÈNCIES

3.1. INCORPORACIÓ DE LES COMPETÈNCIES CLAU

Entenem per competències Clau:

“Les capacitats per aplicar de forma integrada els continguts propis de cada ensenyament i etapa educativa, per tal d’aconseguir la realització adequada d’activitats i la resolució eficaç de problemes complexos”.

Marc legal:

Ordre 38/2017, de 4 d'octubre, de la Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport, per la qual es regula l'avaluació en Educació Secundària Obligatoria, en Batxillerat i en els ensenyaments de l'Educació de les Persones Adultes al País Valencià.

Donat que el aprenentatge basat en competències es caracteritza per la seua transversalitat, el seu dinamisme i el seu caràcter integral, el procés d'ensenyament-aprenentatge competencial deu abordar-se des de totes les àrees de coneixement i per part de les divers instàncies que conformen la comunitat educativa, tant en els àmbits formals com en els no formals o informals.

La incorporació de competències clau al currículum permet posar l'accent en els aprenentatges que es consideren imprescindibles, des d'un plantejament integrador i orientat a l'aplicació dels sabers adquirits. D'ací el seu caràcter bàsic.

Són les competències que ha d'haver desenvolupat un alumne/a en finalitzar l'ensenyament obligatori per poder aconseguir la realització personal, exercir la ciutadania activa, incorporar-se a la vida adulta de manera satisfactòria i ser capaç de desenvolupar un aprenentatge permanent al llarg de la vida.

La inclusió de les competències clau en el currículum té diverses finalitats :

- En primer lloc, integrar els diferents aprenentatges, tant els formals, incorporats a les diferents àrees o matèries, com els informals i no formals.
- En segon lloc, permetre a tots els estudiants integrar els seus aprenentatges, posar-los en relació amb diferents tipus de continguts i utilitzar-los de

manera efectiva quan els resulten necessaris en diferents situacions i contextos.

- I, finalment, orientar l'ensenyament, atès que permet identificar els continguts i els criteris d'avaluació que tenen caràcter imprescindible i, en general, inspirar les diferents decisions relatives al procés d'ensenyament i d'aprenentatge.

El treball en les àrees i matèries del currículum per contribuir al desenvolupament de les competències bàsiques s'ha de complementar amb diverses mesures organitzatives i funcionals, imprescindibles per al seu desenvolupament.

Així, l'organització i el funcionament dels centres i les aules, la participació de l'alumnat, les normes de règim intern, l'ús de determinades metodologies i recursos didàctics, o la concepció, organització i funcionament de la biblioteca escolar, entre altres aspectes, poden afavorir o dificultar el desenvolupament de competències associades a la comunicació, l'anàlisi de l'entorn físic, la creació, la convivència i la ciutadania, o l'alfabetització digital. Igualment, l'acció tutorial permanent pot contribuir de manera determinant a l'adquisició de competències relacionades amb la regulació dels aprenentatges, el desenvolupament emocional o les habilitats socials. Finalment, la planificació de les activitats complementàries i extraescolars pot reforçar el desenvolupament del conjunt de les competències bàsiques.

3.2. COMPETÈNCIES CLAU

En el marc de la proposta realitzada per la Unió Europea, i d'acord amb les consideracions que s'acaben d'exposar, es poden identificar les següents competències clau del nostre sistema educatiu:

- Competència en comunicació lingüística .CCL
- Competència matemàtica i competències bàsiques en ciència i tecnologia. CMCT
- Competència digital. CD
- Competència per a aprendre a aprendre. CAA
- Competències socials i cíviques. CSC
- Sentit d'iniciativa i esperit emprenedor. SIEE
- Consciència i expressions culturals. CEC

- **COMPETÈNCIA EN COMUNICACIÓ LINGÜÍSTICA .CCL**

Suposa l'ús del llenguatge com un instrument de comunicació oral i escrita, i com un instrument d'aprenentatge i d'autoregulació del pensament, de les emocions i de la conducta, per la qual cosa contribueix, així mateix, a la creació d'una imatge personal positiva i fomenta les relacions constructives amb els altres i amb l'entorn. Aprendre a comunicar-se és, en conseqüència, establir llaços amb altres persones, acostar-nos a altres cultures que adquireixen sentit i provoquen afecte quan es coneixen. En suma, aquesta competència és fonamental per a aprendre a resoldre conflictes i per a aprendre a viure. Adquirir-la suposa el domini de la llengua oral i escrita en molts contextos, i l'ús funcional d'una llengua estrangera, almenys.

- **COMPETÈNCIA MATEMÀTICA I COMPETÈNCIES BÀSIQUES EN CIÈNCIA I TECNOLOGIA.CMCT**

Aquesta competència consisteix, abans que res, en l'habilitat per a fer servir els nombres i les seues operacions bàsiques, els símbols, i les formes d'expressió i de raonament matemàtic, per a elaborar i interpretar informacions, per a conèixer més sobre aspectes quantitius i espacials de la realitat, i per a resoldre problemes relacionats amb la vida diària i el món laboral. Adquirir-la suposa, en suma, aplicar destreses i actituds que permeten raonar matemàticament, comprendre una argumentació matemàtica, expressar-se i comunicar-se en el llenguatge matemàtic i integrar el coneixement matemàtic amb altres tipus de coneixement.

També inclou l'habilitat per a interactuar amb el món físic en els aspectes naturals i en els generats per l'acció humana, de manera que facilite la comprensió de successos, la predicció de conseqüències i l'activitat dirigida a la millora i la preservació de les condicions de vida pròpia, de les altres persones i de la resta dels éssers vius. Per tant, implica l'adquisició d'un pensament científic racional que permet interpretar la informació i prendre decisions amb autonomia i iniciativa personal, així com també fer servir valors ètics en la presa de decisions personals i socials.

- **COMPETÈNCIA DIGITAL.CD**

És l'habilitat per a cercar, obtenir, processar i comunicar informació i transformar-la en coneixement. Inclou aspectes que van des de l'accés i la selecció de la informació fins a l'ús i la transmissió en suports diferents incloent-hi la utilització de les tecnologies de la informació i la comunicació com un element essencial per a informar-se i comunicar-se. Adquirir-la suposa, almenys, fer servir recursos tecnològics per a resoldre problemes de manera

eficient i tenir una actitud crítica i reflexiva en la valoració de la informació de què es disposa.

- **COMPETÈNCIA PER A APRENDRE A APRENDRE. CAA**

Aquesta competència dota de les eines a l'alumne per a poder gaudir d'autonomia suficient per a continuar al llarg de la seua vida processos d'aprenentatge amb autonomia i realitzant eleccions correctes de trajectes formatius.

- **COMPETÈNCIES SOCIALS I CÍVIQUES. CSC**

Aquesta competència permet viure en societat, comprendre la realitat social del món en què es viu i exercir la ciutadania democràtica en una societat cada vegada més plural. Incorpora formes de comportament individual que capaciten les persones per a convidaure en societat, relacionar-se amb els altres, cooperar, comprometre's i afrontar els conflictes, per la qual cosa adquirir-la suposa ser capaç de posar-se en el lloc de l'altre, acceptar les diferències, ser tolerant i respectar els valors, les creences, les cultures i la història personal i col·lectiva dels altres. En conclusió, implica comprendre la realitat social en què es viu, afrontar els conflictes amb valors ètics i exercir els drets i els deures ciutadans des d'una actitud solidària i responsable.

- **CONSCIÈNCIA I EXPRESSIONS CULTURALS. CEC**

Aquesta competència implica conèixer, apreciar, comprendre i valorar de manera crítica manifestacions culturals i artístiques diferents, fer-les servir com a font de gaudi i enriquiment personal, i considerar-les part del patrimoni cultural dels pobles. En definitiva, apreciar i gaudir l'art i altres manifestacions culturals, tenir una actitud oberta i receptiva davant la realitat artística plural, conservar el patrimoni cultural comú i fomentar la pròpia capacitat creadora.

- **SENTIT D'INICIATIVA I ESPERIT EMPRENEDOR. SIEE**

Aquesta competència suposa, d'una banda, iniciar-se en l'aprenentatge i, de l'altra, ser capaç de continuar aprenent de manera autònoma, així com també buscar respostes que donen satisfacció a les exigències del coneixement racional. Així mateix, implica admetre una diversitat de respostes possibles davant un mateix problema i trobar motivació per a

cercar-les des d'enfocaments metodològics diversos. En suma, implica la gestió de les pròpies capacitats des d'una òptica de recerca d'eficàcia, i la utilització de recursos i tècniques de treball intel·lectual.

També aquesta competència es refereix a la possibilitat d'optar amb criteri propi i de dur endavant les iniciatives necessàries per a desenvolupar l'opció triada i fer-se'n responsable, tant en l'àmbit personal com en el social o laboral. Adquirir-la implica ser creatiu, innovador, responsable i crític en el desenvolupament de projectes individuals o col·lectius.

3.3. APORTACIONS DE L'ÀREA EN L'ASSOLIMENT DE LES COMPETÈNCIES

- COMPETÈNCIA EN COMUNICACIÓ LINGÜÍSTICA. CCL

El desconeixement del llenguatge econòmic-administratiu avui en dia ens porta a parlar d'analfabets econòmics, amb els inconvenients de manipulació personal que això comporta i les limitacions alhora de prendre decisions econòmiques.

- COMPETÈNCIA MATEMÀTICA I COMPETÈNCIES BÀSIQUES EN CIÈNCIA I TECNOLOGIA. CMCT

La utilització del càlcul, l'àlgebra i la programació lineal en la resolució de problemes econòmics li afegeix significativitat als coneixements matemàtics.

L'estudi/anàlisi de cost/benefici en la presa de decisions a totes les àrees de coneixement tècnic és una peça clau a l'hora de l'assignació dels factors productius i la planificació estratègica dins de les organitzacions.

A més aquesta competència s'adquireix per mitjà del coneixement i la comprensió d'objectes, processos, sistemes i entorns, i a través del desenvolupament de destreses i d'habilitats comprensives dels costos i limitacions econòmiques de les tecnologies.

- SENTIT D'INICIATIVA I ESPERIT EMPRENEDOR. SIEE

Aquesta competència s'adquireix per la posada en pràctica de la metodologia intrínseca d'aquesta matèria a l'hora d'abordar els problemes econòmics: plantejament del problema, planificació del projecte, execució, avaluació, propostes de millora... De la mateixa manera, aquest procés permet desenvolupar qualitats personals com són la iniciativa, la superació personal, la perseverança, l'autonomia, l'autocrítica, l'autoestima...

- **COMPETÈNCIA PER A APRENDRE A APRENDRE.CAA**

El desenvolupament d'estratègies de resolució de problemes permet a l'alumne aconseguir aquesta competència, així com també familiaritzar-se amb habilitats cognitives que, en general, li faciliten l'aprenentatge. Amb la utilització de la metodologia pròpia de les ciències socials i específicament de l'economia s'adquireix la capacitat per a corregir errades, rectificar anàlisis, reprogramar accions per mitjà de la utilització de mètodes de presa de decisions en situacions de certesa i incertesa.

- **COMPETÈNCIA SOCIAL I CIUTADANA.CSC**

Aquesta competència, pel que fa a l'habilitat per a les relacions humanes i de coneixement de la societat, es pot adquirir per mitjà de la manera com s'actua enfront dels problemes econòmics. L'expressió d'idees i de raonaments, l'anàlisi de plantejaments diferents dels propis, la presa de decisions per mitjà del diàleg i de la negociació, l'acceptació d'altres opinions, etc. són habilitats socials que transcendeixen l'ús del mètode científic i que són usades en tots els àmbits escolars, laborals i personals. Així mateix, el coneixement de la societat es pot fer des de la manera com el desenvolupament econòmic i influeix en els canvis socials.

- **CONSCIÈNCIA I EXPRESIONS CULTURALS. CEC**

A més, en l'assignatura d'economia de l'empresa es fomenten les activitats d'ensenyament-aprenentatge que es contextualitzen dins l'entorn pròxim dels alumnes. Es així com aprenen a respectar i fomentar totes les manifestacions de la cultura pròpia del País Valencià.

Considerar la cultura i l'art com manifestacions de societats desenvolupades que consideren la cultura com un inversió i no com una despesa.

3.4.RELACIÓ ENTRE LES COMPETÈNCIES CLAU I ELS OBJECTIUS ESPECÍFICS DE MATÈRIA

Per a cada objectiu s'indiquen les competències relacionades (les abreviatures corresponen a la llista de la pàg. 21).

OBJECTIUS ECONOMIA DE L'EMPRESA I COMPETÈNCIES CLAU

OBJECTIUS ECONOMIA DE L'EMPRESA	COMPETÈNCIES BÀSIQUES
1- Identificar la naturalesa, funcions i principals característiques dels tipus d'empreses més representatives.	CMCT-CSC
2- Conèixer els elements més importants dels diferents sectors de activitat i explicar, a partir d'ells, les principals estratègies que les empreses poden adoptar.	CMCT-CSC
3- Apreciar el paper de les empreses en la satisfacció de les necessitats dels consumidors, en l'augment de la qualitat de vida, en la integració de la dona en plànol d'igualtat i en el benestar de la societat, així com elaborar judicis o criteris personals sobre les seves disfuncions.	SIEE
4- Analitzar l'activitat econòmica de les empreses, especialment les de l'entorn immediat, a partir de les diferents àrees d'activitat de les mateixes (producció, finançament, inversió, comercialització) descrivint les seves funcions específiques, les seves relacions internes i la seva dependència externa.	CMCT-CD-SIEE

5- Reconèixer la importància que per a les empreses i la societat tenen la recerca, les innovacions tecnològiques i la globalització econòmica en relació amb la competitivitat, el creixement i la localització empresarial, fent referència especial al País Valencià.	TOTES
6- Valorar críticament les possibles conseqüències socials i mediambientals de l'activitat empresarial, així com la seva implicació en l'esgotament dels recursos naturals, assenyalant la seva repercussió en la qualitat de vida de les persones.	TOTES
7- Analitzar el funcionament d'organitzacions i grups, en relació amb l'aparició i resolució de conflictes i valorar críticament les situacions discriminatòries	CSC-CEC-SIEE
8- Identificar les polítiques de màrqueting de diferents empreses en funció dels mercats als quals dirigeixen els seus productes, valorant els límits ètics d'aquestes polítiques. Apreciar la conveniència d'adoptar un màrqueting social per integrar a l'empresa dins de la societat, augmentant el seu benestar.	CMCT
9- Interpretar, de manera general, estats de comptes anuals d'empreses, identificant els seus possibles desequilibris econòmics i financers, i proposar mesures correctores	CMCT-CD-AA
10 - Obtenir, seleccionar i interpretar informació sobre fets rellevants de l'àmbit empresarial internacional, nacional, autonòmic i local, tractar-la de forma autònoma, utilitzant, si escau, mitjans informàtics, i aplicar-la a la presa decisions empresarials.	CMCT-CD-AA-SIEE

<p>11- Dissenyar un projecte senzill d'empresa amb creativitat i iniciativa, proposant els recursos i elements necessaris per organitzar i gestionar el seu desenvolupament, mostrant una visió pràctica del funcionament d'una petita empresa.</p>	<p>CMCT-CD-SIEE</p>
---	----------------------------

4. CONTINGUTS

4.1 INTRODUCCIÓ

Què i quan ensenyar?. La resposta a aquestes preguntes porta al tractament dels continguts. El maneig dels continguts, dependent de la flexibilitat i l'obertura dels currículums de les àrees comprèn les tasques següents:

Selecció: Ens referim a l'elecció, en la mesura que ens permeti el currículum prescriptiu, d'aquells continguts més rellevants en el nostre context. En aquesta mesura també es pot optar per desglossar el bloc temàtic en unitats més petites seleccionant el nombre, l'amplitud, la diversitat i la densitat dels continguts de cada unitat.

Seqüenciació: Es refereix a la formulació dels continguts en funció de la complexitat, profunditat, significativitat i/o qualsevol altre criteri que incideixi en el moment en què aquests continguts hagin de ser impartit

Organització: Es refereix a la relació entre els continguts, la prioritització o jerarquització a la xarxa de conceptes, així com a la presentació dels mateixos

Hem d'establir els criteris pels quals seleccionar, seqüenciar i organitzar els continguts. Els més importants, sense que la relació suposi cap tipus de jerarquització o prioritització són els següents:

- 1-Coneixements previs
- 2-Entorn natural i social
- 3-Nivell de l'alumnat
- 4-Estructura lògica de la disciplina
- 5-Necessitats cognoscitives de l'alumnat:
 - Que formen part d'una estructura organitzada
 - Conseqüent amb els seus coneixements
 - Rellevants i funcionals
- 6-Recursos disponibles
- 7-Interessos de l'alumnat
- 8-Procés d'evolució de les idees científiques

Aquests criteris responen als següents principis:

VALIDESA: Serveixen per aconseguir els objectius proposats

SIGNIFICACIÓ: Inclouen continguts que concerneixen a la realitat

ADEQUACIÓ: S'adapten a la competència cognitiva de l'alumnat

INTERDISCIPLINARITAT: S'integren en una relació fluïda amb altres disciplines.

GLOBALITZACIÓ: Superen una visió parcial de la realitat.

4.2 DESCRIPCIÓ GENERAL DE L'ÀREA D'ECONOMIA

La importància que els fets econòmics tenen en els distints àmbits de la nostra societat i la forma tan directa que ens afecten individualment i col·lectivament justifiquen la presència en el Batxillerat d'una formació específica i diferenciada que proporcione als estudiants les claus necessàries per a comprendre el món actual amb els instruments i mètodes que utilitza l'Economia aplicats a l'estudi de problemes humans i socials.

És precisament la novetat que en aquest nivell educatiu representa la incorporació de l'Economia el que exigeix un esforç compensador en definir continguts i metodologia apropiada, per a contribuir a l'objectiu bàsic d'esta matèria: formar ciutadans i desenrotllar les seues capacitats per a interpretar i triar amb criteris propis les seues decisions econòmiques quotidianes. Ha de proporcionar, també, instruments analítics i models que permeten als estudiants analitzar i interpretar els problemes tècnics, humans i socials que es plantegen en la societat del nostre temps: la distribució del producte i els conflictes que planteja, ecologia i medi ambient, desocupació, relacions internacionals desiguals, Tercer Món, etc., sensibilitzant els estudiants sobre estos problemes i propiciant actituds de major solidaritat entre els diferents pobles, l'acceptació i el respecte de les diferents cultures i facilitant la integració social.

L'Economia s'ocupa preferentment de l'estudi d'un procés pel qual cada societat busca el benestar material i el progrés dels seus membres: la producció com a activitat per mitjà de la qual es transformen els béns per a servir les necessitats humanes, el creixement com a procés que permet augmentar en el temps la quantitat i qualitat dels béns disponibles i les seues conseqüències socials i mediambientals, i la distribució del producte social entre tots els membres de la comunitat que contribueixen al procés, constituïxen els temes centrals objecte d'estudi de l'economia.

Històricament, les societats han resolt estos problemes de molt diverses maneres, i per a això han desenvolupat costums, normes, institucions, formes de vida, inclús creences i ideologies, i han aplicat els coneixements científics i tecnològics disponibles en cada moment, a fi de donar lloc a distints sistemes i models econòmics.

Una forma d'entendre l'ensenyança de l'economia, derivada fonamentalment de la concepció neoclàssica i del seu mètode propi d'economia positiva, situa el centre de l'anàlisi en el fenomen del intercanvi entre les decisions individuals dels agents econòmics, entenent-se aquest intercanvi com a mera relació tècnica entre oferents i demandants, en la qual a través dels mecanismes de la competència arriben a preus, ofertes i demandes d'equilibri. Pretendre conèixer els fenòmens econòmics en termes exclusivament tècnics suposa renunciar a l'objectiu més ampli de fer llum sobre el paper de l'element econòmic en el complex conjunt de les relacions socials. S'aposta per un model d'aprenentatge que combina els instruments analítics propis de l'economia i que l'apliquen a l'estudi dels problemes humans, socials i econòmics més rellevants de la societat del nostre temps.

Els criteris que orienten la selecció de continguts ací relacionats són:

*Seleccionar aquells continguts de major poder explicatiu, vàlids per a comprendre el funcionament de diversos models econòmics i diferents situacions dins d'estos.

*Recollir les principals aportacions que la teoria convencional neoclàssica ha produït, i situar-la dins del seu context econòmic, social i cultural, i explicant els problemes originats per aquest corpus teòric.

*Promoure la utilització adequada de les aplicacions i tècniques matemàtiques, de manera que millore l'anàlisi econòmica i facilite la identificació i comprensió dels problemes econòmics i socials.

*Proporcionar un conjunt de termes i esquemes conceptuals que permeten ordenar i comprendre problemes econòmics pròxims. Es tracta d'introduir els conceptes bàsics i també els continguts procedimentals més clarament associats a la manera d'abordar els problemes econòmics: selecció i busca d'informació rellevant, tractament, ordenació i valoració. S'arreplega així la tradició epistemològica que considera l'economia més que com a doctrina com a mètode, com a estratègia d'acostament als problemes i la tècnica d'exploració d'estos.

*Finalment, en un món on l'economia exerceix un paper important en la configuració de valors i actituds, amb clara influència sobre les accions dels individus

i grups, adquireixen especial importància els continguts actitudinals relacionats amb la solidaritat entre les persones, grups i pobles, la valoració de les relacions no competitives, l'actitud crítica davant de les injustícies i desigualtats econòmiques, la importància de la conservació del medi natural per a millorar la qualitat de vida, el reduït del consum innecessari, etc.

4.3. BLOCS DE CONTINGUTS

4.3.1. BLOCS DE CONTINGUTS D'ECONOMIA DE L'EMPRESA

BLOC 1. L'EMPRESA I EL SEU ENTORN

1.1. OBJECTIUS ESPECÍFICS:

- 1.- Conèixer el paper que desenvolupa l'empresa en l'activitat econòmica.
- 2.- Comprendre les relacions entre els diferents agents que intervenen en l'empresa dins del ordenament jurídic vigent.
- 3.- Saber diferenciar els tipus d'empreses: legislació bàsica.
- 4.- Diferenciar entre activitat empresarial privada i el sector públic.
- 5.- Iniciar l'alumne en el raonament jurídic.
- 6.- Analitzar i criticar les teories sobre l'objectiu d'una empresa.

UNITAT DIDÀCTICA 1. L'empresa i l'empresari

- El sistema econòmic i l'empresa
- Funcionament i creació de valor
- Concepte d'empresa
- L'empresari
- L'entorn econòmic i social
- Responsabilitat social i mediambiental

UNITAT DIDÀCTICA 2. Funcionament, classes d'empreses i forma jurídica de l'empresa

- Els components de l'empresa
- Funcionament de l'empresa
- Criteris de classificació d'empreses
- La forma jurídica de l'empresa

BLOC 2. DESENROTLLAMENT DE L'EMPRESA

2.1. OBJECTIUS ESPECÍFICS

- Saber analitzar els processos de deslocalització industrial actuals.
- Conèixer i formar-se una opinió crítica sobre la influència de la fiscalitat i el dumping social en la deslocalització de les multinacionals.
- Reconèixer el paper de les petites i mitjanes empreses en la creació de llocs de treball a l'Estat Espanyol.
- Conèixer els factors de competitivitat de les empreses segons la seua dimensió

UNITAT DIDÀCTICA 3. Desenvolupament de l'empresa

- Factors de localització i dimensió de l'empresa
- Estratègies de desenvolupament de l'empresa
- La petita i mitja empresa (pime)
- Les empreses multinacionals

BLOC 3. LA DIRECCIÓ I ORGANITZACIÓ D'EMPRESA

3.1. OBJECTIUS ESPECÍFICS

a.-Reconèixer la diversitat de contribucions econòmiques i socials dels diversos tipus d'empreses i valorar críticament l'aportació al producte social, els efectes sobre el medi ambient i la incidència en la qualitat de vida de les persones.

b.-Conèixer els mecanismes i els valors que regeixen la vida de les organitzacions i, analitzar les raons de les disfuncions i dels conflictes que s'hi presenten, a partir de l'elaboració de judicis i criteris personals.

c.-Eliminar prejudicis, concepcions antigues, etc, sobre la realitat de les empreses modernes i comprendre els factors determinants de la competitivitat de les empreses a finals del segle XX.

UNITAT DIDÀCTICA 4. Direcció i organització de l'empresa

- Concepte de direcció i nivells directius
- Direcció i lideratge
- La presa de decisions
- El procés de direcció
- La direcció estratègica
- L'organització i la seva evolució
- Principis d'organització
- Descentralització i centralització
- Organització formal i informal
- L'organigrama
- Estructures organitzatives
- La departamentalització
- Noves tendències organitzatives
- Canals de comunicació

UNITAT DIDÀCTICA 5. La gestió dels recursos humans

- Concepte, objectius i activitats que comporta la gestió dels recursos humans
- La planificació dels recursos humans
- Reclutament i selecció de personal
- Orientació, formació i desenvolupament
- L'avaluació del treball
- La determinació de les remuneracions i la promoció
- La motivació dels treballadors
- Els conflictes d'interessos
- Les vies de negociació dels conflictes

BLOC 4. LA FUNCIÓ PRODUCTIVA

4.1. OBJECTIUS ESPECÍFICS

- Conèixer i diferenciar la productivitat i la competitivitat.
- Reconèixer la importància de la innovació (R+D+I) com a mecanisme fonamental dels guanys en productivitat d'una empresa i d'un país.
- Saber classificar els costos d'una empresa.

- Poder realitzar càlculs per calcular el punt mort d'una empresa.
- Relacionar producció i medi ambient

UNITAT DIDÀCTICA 6. La funció productiva

- El procés productiu
- Productivitat i eficiència
- La importància de la innovació tecnològica
- Els costos de producció. Classes i càlcul
- El límit de rendibilitat o punt mort
- Els inventaris i la seva gestió
- La planificació i control de la producció
- Producció i medi ambient. Valoració de les externalitats

BLOC 5. LA FUNCIO COMERCIAL DE L'EMPRESA

5.1.OBJECTIUS ESPECÍFICS

- Diferenciar màrqueting de publicitat.
- Aprendre com les empreses busquen conèixer les necessitats in satisfetes dels consumidors.
- Saber si les empreses poden generar necessitats als seus clients.
- Reconèixer la importància de la psicologia per a poder donar satisfacció als clients.
- Estudiar les noves formes de màrqueting utilitzant la informació generada en Internet.

UNITAT DIDÀCTICA 7. La funció comercial de l'empresa

- Concepte i classes de mercats
- Estudi de mercat
- Anàlisi del consumidor i segmentació de mercats
- Les variables del màrqueting-mix i les estratègies comercials
- La política de productes
- La política de preus
- La política de comunicació
- La política de distribució
- El màrqueting davant les tecnologies de la informació i la comunicació (TIC)

BLOC 6. EL SISTEMA COMPTABLE D'INFORMACIÓ

6.1. OBJECTIUS ESPECÍFICS.

- a.-Conèixer i diferenciar els diferents elements que componen el patrimoni empresarial.
- b.-Aplicar correctament les normes de valoració.
- c.-Conèixer els procediments comptables elementals.
- d.-Conèixer la legislació sobre comptabilitat.
- e.-Saber qui son els usuaris de la informació comptable.
- f.-Saber tancar un exercici comptable elemental.

UNITAT DIDÀCTICA 8. El patrimoni i els comptes anuals

- La comptabilitat com a sistema d'informació
- El patrimoni de l'empresa
- Elements patrimonials
- Masses patrimonials
- Els resultats de l'empresa
- Els Planes Generals de Comptabilitat
- Els comptes anuals
- El Balanç
- El Compte de Pèrdues i Guanys
- Altres comptes anuals

UNITAT DIDÀCTICA 9. Anàlisi de l'estructura patrimonial

- Estudi dels estats comptables
- Anàlisi de l'estructura i equilibri patrimonial
- Situacions patrimonials
- Els llibres comptables

UNITAT DIDÀCTICA 10. Anàlisi financera i econòmic

- Conceptes introductòries
- Anàlisi financera
- Anàlisi econòmica
- La fiscalitat en l'empresa

BLOC 7. LA FUNCIÓ FINANCERA

7.1. OBJECTIUS ESPECÍFICS

- Comprendre i conèixer com les empreses aconsegueixen recursos per portar a cap els seus plans.
- Diferenciar el què és l'autofinançament del finançament extern.
- Conèixer les modernes fonts de finançament.
- Diferenciar el Crowdfunding, el descompte col·lectiu, Business angels, Convertible notes, etc.
- Saber calcular la viabilitat d'un projecte d'inversió bàsic amb el mètodes Pay Back, VAN i TIR.

UNITAT DIDÀCTICA 11. La funció financera: fonts

- La relació entre els tipus d'Actius i les seves fonts de finançament
- Concepte de finançament i tipus de fonts, mitjans i recursos financers
- El finançament a curt termini
- El finançament extern a mitjà i llarg termini
- El lísing i el renting
- El finançament intern o autofinançament

UNITAT DIDÀCTICA 12. La funció financera: inversions

- Concepte i tipus d'inversions
- Els cicles de l'activitat de l'empresa i el període mitjà de maduració
- Variables fonamentals que defineixen un pla d'inversió
- Mètodes estàtics de selecció d'inversions
- Mètodes dinàmics de selecció d'inversions

4.3.2. BLOCS DE CONTINGUTS PRIORITARIS PROVA D'ACCÉS UNIVERSITAT

ORIENTACIONS SOBRE EL PROGRAMA D'ECONOMIA DE L'EMPRESA PER LES PAU A LA COMUNITAT VALENCIANA.

Amb aquest document, la Comissió de la Matèria de "Economia de l'Empresa" de la Comunitat Valenciana informa sobre aquells aspectes més rellevants del contingut del programa d'Economia de l'Empresa, a fi de donar una orientació per la PAU. Aquest document té en compte els continguts bàsics que estableix la normativa legal.

(quan aparega "*" significa que es considera suficient que l'alumne adquireixi una visió global sobre la temàtica)

BLOC 1. L'empresa i el seu marc extern

- L'empresa com a unitat econòmica.
- Concepte d'empresa. Classificació, components, funcions i objectius de l'empresa. Classificació per sectors, grandària, propietat i forma jurídica (empresa individual, societat anònima, societat de responsabilitat limitada, societats laborals, cooperatives).
- Teories sobre l'empresa*. Empresa i empresari.
- El marc jurídic que regula l'activitat empresarial*.
- L'empresa com a sistema: funcionament i creació de valor. Principals àrees funcionals i cadena de valor.
- Responsabilitat social, ètica i mediambiental de l'empresa. Els costos socials positius i negatius.

BLOC 2. Projecte Empresarial (Es recomana impartir aquest tema al final del curs)

Procés de creació d'una empresa: idea, constitució i viabilitat. La idea o model de negoci. El promotor o emprenedor. L'anàlisi de l'entorn. L'estudi de mercat.

El pla d'empresa i la seva utilitat com a document d'anàlisi econòmica financera. (Comprendre la necessitat de realitzar: plans de màrqueting,

d'operacions, organitzacionals, de RR.HH., de captació d'inversions i ajudes i economico-financer. La importància de la forma jurídica. Informació bàsica d'un projecte empresarial).

BLOC 2. Desenvolupament de l'empresa

- Anàlisi dels factors de localització i dimensió de l'empresa.
- La importància de les petites i mitges empreses i les seves estratègies de mercat. Concepte, avantatges i desavantatges.
- Estratègies de creixement intern i extern. Conceptes i tipus. Concentració vertical i horitzontal d'empreses.
- La internacionalització, la competència global i les tecnologies de la informació. Estratègies competitives.
- Identificació dels aspectes positius i negatius de l'empresa multinacional.

BLOC 3. Organització i adreça de l'empresa

- La divisió tècnica del treball i la necessitat d'organització al mercat actual. Gestió, lideratge i organització de l'empresa.
Funcions bàsiques de l'adreça. Planificació, organització, gestió de recursos humans i control.
- Planificació i presa de decisions estratègiques. Concepte de planificació. Decisions en ambient de certesa, risc i d'incertesa. Concepte de matriu de decisió.
 - Disseny i anàlisi de l'estructura de l'organització formal i informal. Organigrames i departamentalització. Estructura organitzativa: lineal, funcional, en línia, en comitè i matricial.
 - La gestió dels recursos humans i la seva incidència en la motivació. Reclutament i selecció de personal. Avaluació del treball. Remuneració i incentius: motivació.
 - Els conflictes d'interessos i les seves vies de negociació.

BLOC 4. La funció productiva

- Procés productiu, eficiència i productivitat. Concepte de producció. Període mitjà de maduració. Productivitat (dels factors i global). Eficàcia i eficiència. Eficiència tècnica i econòmica.

- Importància de la innovació tecnològica:R+D+i. Conceptes bàsics i importància en la nova economia.
- Costos. Classificació i càlcul dels costos: Costos fixos, variables,totals, mitjans, marginals. Funció de costos. Costos directes i indirectes.
- Càlcul i interpretació del llindar de rendibilitat de l'empresa. Funció d'ingressos. Beneficis. Punt mort o llindar de rendibilitat i la seva representació gràfica. La decisió de produir.
- Els inventaris i la seva gestió: Concepte i classes d'inventaris. Costos d'inventari i la seva evolució temporal. El model de Wilson.
- Les externalitats de la producció. Relacions entre producció i medi ambient. Les seves conseqüències per a la societat.(Es relaciona amb el tema 1)

BLOC 5. La funció comercial de l'empresa

Concepte i classes de mercat. Mercats per competència (relacionat amb primer curs). Mercats actual, potencial, de consum i industrials.

Tècniques de recerca de mercats. Conceptes bàsics d'enquestes i entrevistes.

Anàlisi del consumidor i segmentació de mercats.

Variables del màrqueting-mix i elaboració d'estratègies: política de producte, preus, distribució (intermediaris i canals de distribució) i comunicació.

Estratègies de màrqueting i ètica empresarial (es relaciona amb el tema 1). Aplicació al màrqueting de les tecnologies de la informació i la comunicació.

BLOC 6. La informació en l'empresa

• Obligacions comptables de l'empresa. Funcions i objectius de la comptabilitat.

• La composició del patrimoni i la seva valoració. Components: Actiu i Passiu.

Masses patrimonials. Patrimoni Net. Capital Social i Reserves.

• Els comptes anuals i la imatge fidel. Concepte i finalitat dels comptes anuals. La comptabilitat com a sistema d'informació. Llibres comptables (diari i major). Pla General Comptable.

.Balanç i compte de pèrdues i guanys. Els estats comptables (veure annex). Ingressos (cobraments) i despeses (pagaments). Resultats. Concepte d'amortització de l'immobilitzat.

- Anàlisi i interpretació de la informació comptable. Ràtios financers i econòmics (veure annex). Situacions i equilibris patrimonials. Fons de maniobra.
- La fiscalitat empresarial*.

BLOC 7. La funció financera

- Estructura econòmica i financera de l'empresa.(contingut en l'apartat de composició del patrimoni)
- Concepte i classes d'inversió. Característiques d'una inversió .
- Representació gràfica de les característiques d'una inversió.
- Valoració i selecció de projectes d'inversió. Mètodes estàtics i mètodes dinàmics.
- Capitalització i actualització. Termini de recuperació, VAN i TIR.
- Recursos financers de l'empresa. Classificació segons els terminis, la procedència i la pertinença.
- Anàlisi de fonts alternatives de finançament intern i externa:conceptes teòrics.
- Viabilitat econòmica i financera d'un projecte d'inversió. Relació entre criteris de selecció de projectes i costos de finançament.

4.4.RELACIONS ENTRE LES COMPETÈNCIES I ELS CONTINGUTS.

ORDRE ECD 65/2015, DECRET 87/2014, DECRET 51/2018 I DOCUMENT PONT BATXILLERAT

CONTINGUTS	COMPETÈNCIES CLAU A DESENVOLUPAR
BLOC 1.L'empresa i el seu entorn UD1.L'empresa i l'empresari UD2.Funcionament i classes d'empreses	CSC,SIEE,CAA.SIEE,CD

BLOC 2. Desenrotllament de l'empresa UD3.Desenvolupament de l'empresa	CASC, SIEE
BLOC 3. Organització i direcció de l'empresa UD4. Direcció o organització de l'empresa UD5. La gestió dels recursos humans	CAA, CSC, SIEE
BLOC 4. La funció productiva UD6. La funció productiva	CMCT, SIEE, CAA, SIEE
BLOC 5. La funció comercial de l'empresa UD7. La funció comercial de l'empresa	SIEE, CSC, CEC
BLOC 6. La informació comptable en l'empresa UD8. El patrimoni i els comptes anuals UD9. Anàlisi de l'estructura patrimonial. UD10. Anàlisi financer i econòmic	CMCT, CAA, SIEE
BLOC 7. La funció financera UD11. La funció financera: fonts. UD12. La funció financera: inversions	CMCT, CAA, SIEE

5. CRITERIS D'AVALUACIÓ

5.1. INTRODUCCIÓ

L'avaluació com a element central de la pràctica educativa, compleix una sèrie de funcions:

- Proporciona informació sobre els coneixements previs dels alumnes, els seus processos d'aprenentatge i la forma en què organitzen el coneixement.
- Permet al professor conèixer el grau en què els alumnes van adquirint aprenentatges significatius i funcionals.
- Facilita un seguiment personalitzat del procés de maduració i la determinació de les dificultats educatives especials dels alumnes.
- Ajuda a adequar els processos educatius a la situació i el ritme de cada alumne i grup concret.
- Possibilita que els estudiants descobreixen el seu desenvolupament i progrés personal en els nous aprenentatges, les seves aptituds per aprendre i les seves capacitats, interessos, motivacions, actituds i valors...
- Ajuda a revisar adaptar i millorar el procés d'ensenyament-aprenentatge.

L'avaluació de l'aprenentatge dels alumnes en aquesta etapa educativa ha de ser contínua, processal, integradora, contextualitzada i formativa. Es pretén així que atenga globalment a tots els àmbits de la persona no solament els aspectes cognitius.

L'avaluació suposa, per tant, la recollida sistemàtica d'informacions sobre com s'està desenvolupant el procés d'ensenyament-aprenentatge i no només afecta als processos d'aprenentatge dels alumnes sinó també als processos d'ensenyament desenvolupats pel professor.

L'avaluació, per tant, cal que siga:

Contínua: l'avaluació ha de tendir a detectar les dificultats d'aprenentatge dels alumnes en el moment en el qual es produeixin per poder realitzar les adaptacions necessàries.

Processal: implica no solament a l'estudiant sinó també a tots els agents de l'acció educativa. Ha de permetre la seva extensió a totes les activitats i no realitzar-se tan sol en certs moments puntuals i de forma aïllada.

Integradora: permet referir a les capacitats generals establertes per a l'etapa.

Formativa: suposa que l'avaluació ha d'aportar informació al llarg de tot el procés d'ensenyament-aprenentatge, tant al professor com a l'alumne. Al

primer ha de proporcionar-li informació sobre el nivell real d'aprenentatge de cada alumne. Al segon ha d'aportar-li informació per al seu auto coneixement (autoavaluació), alhora que ho orienta sobre el seu procés d'aprenentatge, els seus assoliments i deficiències, i la manera de resoldre aquestes.

Contextual: implicarà que l'avaluació estarà referida a l'entorn del centre i, per tant, a un procés concret d'ensenyament-aprenentatge.

Segons la dimensió temporal l'avaluació pot ser: avaluació inicial, formativa i sumativa.

Avaluació inicial

En els primers dies del curs s'aplicaran les proves diagnòstiques i/o pautes d'observació que el departament determini.

Aquest tipus d'avaluació permetrà esbrinar els coneixements previs que l'alumne posseeix per iniciar des d'aquí el procés d'aprenentatge. En aquest sentit, el professor haurà de modificar els continguts de la matèria en funció dels coneixements que ja tenen els alumnes, és a dir, realitzar adaptacions curriculars d'aula.

És important també l'avaluació inicial per detectar possibles dificultats d'algun alumne per a l'aprenentatge i, d'aquesta manera, anar preparant les actuacions adequades perquè supere la matèria.

Avaluació formativa

L'avaluació formativa pretén detectar el nivell aconseguit en el procés d'aprenentatge, detectar les dificultats i esbrinar les seves causes, adaptar les activitats d'ensenyament i introduir correccions al procés d'ensenyament-aprenentatge.

Aquest tipus d'avaluació s'aplicarà sobre les capacitats de l'alumne, sobre la seva gradual adquisició de conceptes, procediments i actituds. L'avaluació de conceptes, i procediments es realitzarà a través de l'observació sistemàtica, de l'anàlisi del treball individual i en grup de l'alumne mitjançant proves i qüestionaris.

Les actituds s'avaluaran a través de l'observació individual, l'anàlisi del rol de l'alumne en grup i aula i per les discussions i debats.

Avaluació final. Avaluació sumativa

Pretén avaluar els resultats de l'aprenentatge de conceptes, procediments i actituds, així com el seu grau i nivell.

Serà en la Junta d'avaluació on els professors aporten els seus informes sobre el grau d'aprenentatge aconseguit a cada àrea. Amb això es realitzarà una avaluació global de capacitats i es prendrà la decisió sobre promoció o repetició. La seqüència d'avaluació inicial, formativa i sumativa serà aplicable també en cada bloc temàtic.

Aquest procediment d'avaluació ha de completar-se amb l'autoavaluació, amb la participació de l'alumne en el mesurament del seu propi aprenentatge, perquè sigui conscient dels seus progressos i dificultats. L'observació dels primers permetrà que l'alumne es reforci en la seva autoestima, mentre que el prendre consciència de les seves dificultats farà que aquestes siguin de més fàcil superació. En tots dos casos la motivació serà major.

5.2. CRITERIS D'AVALUACIÓ GENERALS DE L'ÀREA D'ECONOMIA DE L'EMPRESA

1. Conèixer i interpretar els diversos elements de l'empresa, els seus tipus, funcions i interrelacions, valorant l'aportació de cadascun d'ells segons el tipus d'empresa.

Es pretén que els alumnes i alumnes sàpiguen diferenciar els diversos elements que componen una empresa (grup humà, patrimoni, entorn i organització), així com reconèixer l'existència d'elements diferents en funció de quina empresa es tracte i la capacitat per valorar les relacions entre l'empresa i l'exterior (altres empreses, administracions públiques, clients, proveïdors, entitats financeres, etc.).

També es pretén que l'alumnat identifique les diferents funcions que desenvolupa l'empresa i les seves interrelacions. Així mateix es valorarà si és capaç de diferenciar els diferents tipus d'empresa segons diversos criteris de classificació: grandària, sector de l'activitat, àmbit geogràfic, titularitat del capital i forma jurídica, tot això a partir d'informació real.

2. Identificar els trets principals del sector en què l'empresa desenvolupa la seva activitat i explicar, a partir d'ells, les diferents estratègies, decisions adoptades i les possibles implicacions socials i mediambientals.

Mitjançant aquest criteri s'avaluarà si l'alumnat sap què és un sector empresarial i és capaç d'identificar a quin sector pertany una empresa qualsevol, assenyalant les diferents estratègies que pot seguir una empresa per a la consecució dels seus objectius. Igualment, es valorarà la capacitat per diferenciar les implicacions, tant positives com a negatives, que suposen les decisions empresarials en els àmbits social i mediambiental.

3. Identificar les diferents estratègies de creixement de les empreses i analitzar la importància de les petites i mitjanes empreses en una economia globalitzada.

Es valorarà la capacitat de l'alumnat per analitzar i reconèixer diferents formes de creixement que pot utilitzar una determinada empresa en funció dels objectius que pretenga, així com per detectar la contínua aparició de possibilitats d'activitats empresarials noves.

També es pretén valorar si és capaç de descriure les característiques actuals de les empreses multinacionals i de les petites i mitjanes empreses i analitzar els avantatges i inconvenients que gaudeixen cadascuna d'elles en un mercat cada vegada més globalitzat, a partir d'exemples d'empreses properes i conegudes.

4. Analitzar les característiques del mercat i explicar, d'acord amb elles, les polítiques de màrqueting aplicades per una empresa davant diferents situacions i objectius.

Amb aquest criteri es valorarà la capacitat de l'alumne o alumna per caracteritzar un mercat en funció del nombre de competidors, del producte venut, del potencial comprador, etc., així com per reconèixer la finalitat de la recerca de mercats i de l'activitat comercial de l'empresa, valorant els límits ètics en funció de criteris socials i mediambientals.

5. Descriure l'organització d'una empresa i les seves possibles modificacions en funció de l'entorn en el qual desenvolupa la seva activitat.

Aquest criteri valorarà si l'alumne o alumna és capaç d'interpretar l'organització formal i informal d'una empresa i detectar i proposar solucions a disfuncions o problemes que impedeixin un funcionament eficient en l'organització empresarial.

També s'avaluarà si reconeixen la importància dels recursos humans en el

correcte funcionament de l'empresa, i com les noves tècniques de gestió i de motivació del personal incorporen nous reptes a les condicions laborals.

Així mateix s'avaluarà en quina mesura l'alumnat reconeix les causes de les dificultats de les dones per incorporar-se al món laboral en professions tradicionalment desenvolupades pels homes, així com per accedir a càrrecs de responsabilitat i la discriminació en les retribucions per motiu de sexe.

6. Determinar per a un cas senzill l'estructura d'ingressos i costos d'una empresa i calcular el seu benefici, el seu llindar de rendibilitat, i la seva productivitat.

Amb aquest criteri es valorarà si l'alumne o alumna és capaç de diferenciar i estructurar els ingressos i costos generals, considerant també els costos mediambientals no quantificats d'una empresa. Si determina el benefici o pèrdua generada, així com el llindar de vendes necessari per a la seva supervivència. Es comprovarà si reconeix la importància de la productivitat com a factor determinant de la competitivitat de les empreses.

7. Diferenciar les possibles fonts de finançament en un supòsit senzill i raonar l'elecció més adequada.

La finalitat d'aquest criteri és comprovar que l'alumnat reconeix i diferencia les operacions financeres més habituals que les empreses realitzen amb els intermediaris financers. Si valora les necessitats de finançament bàsiques d'una empresa, tant internes com a externes i si proposa amb arguments les opcions financeres que millor s'adapten a un cas concret.

8. Valorar diferents projectes d'inversió senzills i justificar raonadament la selecció de l'alternativa més avantatjosa.

Mitjançant aquest criteri s'avaluarà la capacitat per utilitzar mètodes diversos de selecció d'inversions a fi de resoldre casos bàsics i valorar la importància que té la selecció de les inversions per a la supervivència de l'empresa i per a la creació de riquesa.

9. Identificar les dades més rellevants del balanç i del compte de pèrdues i guanys, explicar el seu significat, diagnosticar la seva situació a partir de la informació obtinguda i proposar mesures per a la seva millora.

Es tracta de valorar la capacitat de l'alumnat per reconèixer els diferents

elements patrimonials que integren un balanç, identificar la funció que cadascun té assignada i agrupar-los en masses patrimonials, establint la correspondència existent entre les inversions que té l'empresa amb les fonts de finançament a la seva disposició per dur-les a terme. Així mateix s'avaluarà la capacitat per distingir entre les diferents partides d'ingressos i despeses que componen cadascun dels apartats del compte de pèrdues i guanys.

També es valorarà si l'alumne o alumna és capaç d'analitzar la situació patrimonial, financera i econòmica en un cas senzill detectant desequilibris i proposant mesures correctores d'aquests.

10. Analitzar situacions generals d'empreses reals (locals, regionals, nacionals, internacionals) o imaginàries utilitzant els recursos materials adequats i les tecnologies de la informació.

S'avaluarà si l'alumne o alumna és capaç d'aplicar els seus coneixements tecnològics a l'anàlisi i resolució de casos senzills, valorant el rigor en l'anàlisi i interpretació de la informació.

11. Dissenyar i planificar un projecte empresarial senzill, amb actitud emprenedora i creativitat, avaluant la seva viabilitat.

Amb aquest criteri es valorarà si l'alumnat aplica amb creativitat els continguts de la matèria a un senzill projecte empresarial, valorant les seves dificultats, debilitats i oportunitats. A més, s'avaluarà la disposició al treball en equip igualitari i cooperatiu, la creativitat i la planificació i organització del treball.

Es valorarà si coneix la problemàtica que planteja la creació d'una empresa, identifica els tràmits legals necessaris per a la seva engegada, formes jurídiques que pot adoptar i els passos a seguir per a la seva constitució.

A més, s'avaluarà la capacitat per buscar i accedir a diferents recursos amb autonomia i iniciativa, sent conscient de la possibilitat que ofereix l'autoocupació per a la creació de llocs de treball i la reducció de l'atur.

També s'avaluarà l'habilitat de traslladar al llenguatge verbal o escrit informacions presentades en altres llenguatges en els quals habitualment es presenta la informació econòmica.

Al finalitzar cada unitat didàctica es valoraran els resultats obtinguts pels alumnes, tant en proves orals com escrites i atenent a la participació activa de l'alumne a les classes, així com la seua relació amb la resta dels alumnes.

Amb tot això la qualificació s'obtindrà atenent a:

- 1.-Proves teòriques sobre coneixements adquirits.
- 2.-Realització de treballs específics sobre temes puntuals:

- presentació
- originalitat
- continguts
- terminis d'entrega

- 3.-Actitud positiva i activa en classe.

- 4.-Valoració de la integració i el treball en equip:

- compliment de missions encomanades
- aportació d'idees, col·laboració
- discussió i participació

S'informarà periòdicament als alumnes, de forma personalitzada, de les notes dels diferents apartats, així com s'elaborarà un *informe de resultats de l'avaluació* que s'entregarà a la direcció en cada avaluació.

6. INSTRUMENTS D'AVALUACIÓ

Els instruments que seran utilitzats són:

- Control del treball realitzat a casa, amb l'objectiu de corregir i orientar a l'alumne.
- Correcció de la llibreta setmanalment per a comprovar que l'alumne millora en la presa de notes i apunts i millora alhora de ordenar i estructurar per escrit els nous coneixements adquirits.
- Realització de preguntes orals i aleatòries que seran incorporades al quadern del professor.
- Observacions diàries sobre la motivació i interès de l'alumne.
- Cada vegada que es finalitzarà l'explicació d'una unitat didàctica es realitzarà una prova per escrit.

Serà en la Junta d'avaluació on els professors aporten els seus informes sobre el grau d'aprenentatge aconseguit a cada àrea. Amb això es realitzarà una avaluació global de capacitats i es prendrà la decisió sobre promoció o repetició.

La seqüència d'avaluació inicial, formativa i sumativa serà aplicable també en cada bloc temàtic.

Aquest procediment d'avaluació ha de completar-se amb l'autoavaluació, amb la participació de l'alumne en el mesurament del seu propi aprenentatge, perquè siga conscient dels seus progressos i dificultats. L'observació dels primers permetrà que l'alumne es reforce en la seva autoestima, mentre que el prendre consciència de les seves dificultats farà que aquestes siguen de més fàcil superació. En tots dos casos la motivació serà major.

Cada any al finalitzar el curs acadèmic el professors avaluarà els resultats assolits pels alumnes en aquesta matèria atenent als punts següents:

1. La concreció dels corresponents objectius, continguts i criteris d'avaluació.

2. La planificació temporal per al curs acadèmic.
3. La selecció d'aquells continguts que es consideren bàsics per a un adequat progrés educatiu de l'alumnat i la promoció als cursos successius.
4. L'organització dels continguts que permeta l'atenció a la diversitat de motivacions, interessos i capacitats de l'alumnat, per a oferir una adequada gradació de l'aprenentatge, així com les mesures educatives complementàries i de reforç.
5. Les mesures, les estratègies didàctiques i els criteris d'avaluació previstos per a facilitar a l'alumnat la superació de les corresponents matèries i àmbits pendents.
6. Els mètodes, les estratègies i els recursos didàctics previstos per a transformar les intencions educatives en una proposta coherent d'activitats d'aula, així com els procediments i instruments per a avaluar l'aprenentatge de l'alumnat i seguir el seu progrés.
7. La integració, en la matèria, àmbit o mòdul corresponent, de l'educació en valors.
8. Els resultats d'esta avaluació quedaran reflectits en el llibre d'actes del departament corresponent per a, si és el cas, adequar les activitats d'ensenyança i aprenentatge programades, així com els mètodes, estratègies i recursos didàctics adoptats.

7. CRITERIS DE QUALIFICACIÓ

Com s'ha exposat anteriorment cal avaluar conceptes, procediments i actituds a través de l'observació individual i sistemàtica, a través de l'anàlisi del treball individual i en grup, així com el seu rol dins del grup i de l'aula, en les discussions i debats, i a través de les proves i qüestionaris.

Per tot això serà de gran importància comptar amb un quadern de notes adequat on el professor podrà prendre nota de la producció diària de cada alumne, així com els resultats de les proves i qüestionaris realitzats.

En el marc de l'avaluació contínua, es tindrà en compte per a l'avaluació-recuperació dels alumnes, els següents aspectes:

- el nivell de coneixements
- el nivell de comprensió
- l'expressió correcta
- la capacitat d'anàlisi, crítica i síntesi
- les tècniques emprades per a l'estudi de cada tema
- el grau de participació de l'alumne
- l'actitud davant la matèria.

Per a això a l'alumne se li sotmetrà en cada període d'avaluació a diversos tipus de proves: teòriques, per avaluar conceptes, pràctiques per avaluar procediments.

En l'avaluació contínua, la recuperació té lloc en aquest marc, ja que al llarg dels tres períodes d'avaluació les proves de recuperació van implícites. En les tres avaluacions, s'avaluaran els continguts específics de l'avaluació corresponent així com els de les anteriors, a través dels diferents tipus de proves ja assenyalades.

D'aquesta manera, s'avaluen els continguts específics de l'avaluació en curs i també es revisen els coneixements continguts anteriors dels alumnes que els tenien aprovats i es recuperen els coneixements als alumnes que els superin positivament i que tenien anteriorment avaluacions suspeses.

Així, al llarg del curs i en les tres avaluacions establertes s'anirà avaluant, revisant i recuperant a través dels diferents tipus de proves ja assenyalades.

Resulta inviable aplicar el dret a avaluació contínua als alumnes si falten a un 25% de les classes de la matèria, amb el que s'habilitarà un procés d'avaluació extraordinari, en el qual es garanteix l'avaluació objectiva.

Es tindran sempre en compte per a les qualificacions:

- nivell conceptual
- capacitat d'anàlisi i síntesi
- rigor en els continguts
- utilització dels procediments
- estructura de l'exercici
- lliurament de treballs i tasques encomanades
- treball en classe i casa i participació
- actitud davant la matèria

Altres variables relacionades amb competències transversals que formen part integral del procés d'ensenyament i aprenentatge són:

- Comportament/conducta
- Esforç
- Puntualitat
- Evolució personal
- Respecte a la resta de companys
- Ajuda als companys
- Situació personal (malaltia, problemes familiar, etc)

Cadascun d'aquests instruments entrarà a formar part de la nota d'avaluació amb la següent ponderació:

Cadascun d'aquests instruments entrarà a formar part de la nota d'avaluació amb la següent ponderació:

Activitats: 30%. En aquest apartat seran tinguts en compte els següents aspectes:

- Actitud a l'aula, tant cap a la matèria com als companys, a la professora i la resta de la comunitat educativa, valorant especialment el respecte per les idees de la resta de persones que la formen.
- Treball a l'aula o per a casa, presentació dels treballs dintre del termini i en la forma escaient, elaboració d'exercicis i treballs de forma adequada i responsable,...

- Treball a realitzar a casa.

Observació directa i control diari: 10 % (assistència regular, actitud, interès, comportament i participació de l'alumnat).

Cal remarcar la importància del comportament d'acord amb la legislació vigent en matèria de delictes d'odi. El no respecte dels diferents s'avaluarà negativament:

Homo fòbia
Xenofòbia
Ideologies autoritàries no democràtiques.
Masclisme
Etc,...

En tot cas, s'estima que quan un alumne no realitzi en més de tres ocasions les tasques encomanades per a l'aula o treball a casa, suspendrà automàticament l'avaluació, independentment de les proves escrites, doncs no manifesta el suficient interès i continuïtat en el treball de la matèria.

Proves escrites: 60%. Perquè una prova escrita sigui valorada positivament l'alumne haurà d'obtenir almenys 4 punts (sobre un total de 10); en el cas d'exàmens amb contingut teòric i pràctic ambdues parts han d'estar compensades.

Per superar la matèria serà necessari obtenir una qualificació superior a 5 en cadascuna de les avaluacions. Si no superés alguna de les avaluacions, tindrà la possibilitat de realitzar una prova escrita final sobre els continguts del curs, per a això és requisit imprescindible haver presentat totes les activitats en els terminis establerts.

Una correcta aplicació d'aquests instruments/ítems permetrà aconseguir **una avaluació integradora, col·laborativa i participativa on queden implicats alumnat i famílies.**

Procediments de recuperació

Recuperació d'alumnes amb avaluacions suspeses: es realitzarà una recuperació per cada avaluació avaluada negativament, tenint a més l'opció d'un examen global de tota la matèria al mes de maig i si escau a la prova extraordinària de juny..

8. METODOLOGIA. Orientacions didàctiques

8.1. METODOLOGIA GENERAL DE L'ÀREA

L'elecció del mètode, com la dels recursos i les activitats és el moment de major autonomia del professorat. Així mateix, la importància de la metodologia resideix a ser el vehicle dels continguts i un dels instruments imprescindibles per a l'atenció a les necessitats educatives específiques de l'alumnat.

La metodologia respon a la pregunta de "com" ensenyar i el "com", en aquests casos, condiona de manera decisiva el què. Les conjuntures actuals semblen requerir una metodologia participativa i activa que, partint de les idees o coneixements previs, potencie l'autonomia de l'alumnat en el seu aprenentatge. En aquesta línia, són molts els factors que caldria tenir en compte més enllà de judicis totalitaris o posicions ingènues.

Començarem per explicar que entenem per mètode:

- A.-És un camí per aconseguir els objectius
- B.-És el que possibilita l'ordre, la unió i la coherència en la dinàmica dels fets
- C.-Permet l'assimilació dels continguts
- D.-Motiva i desperta l'interès pel tema

Para la seva millor anàlisi, els mètodes poden ser classificats sota diferents criteris. Hem realitzat una classificació sobre la base de quatre aspectes que representen quatre vèrtexs del quadrilàter didàctic, a saber: el raonament, l'activitat de l'alumnat, la forma de treball en classe i la presentació dels continguts:

a) Per la forma del RAONAMENT exigint:

- Deductiu: Si plantejem lleis, hipòtesis o teories de caràcter general i demanem la seva aplicació.
- Inductiu: Si partim de casuística i demanem la llei que la regula.

b) Segons l'ACTIVITAT de l'alumnat:

- Receptiu: Si el paper de l'alumnat és passiu, receptor.
- Actiu: Si permet que l'alumnat intervingui en el procés.

c) Per la FORMA DE TREBALL en classe:

- Verbalista: Dependent del relat del professorat.
- Intuïtiu: Per descobriment.

d) Per la presentació dels CONTINGUTS:

- Sistemàtics: Establert per apartats.
- Ocasionals: Centres d'interès.

Els mètodes, entesos com a propostes didàctiques sistematitzades que possibiliten el coneixement, que estan vigents en el nostre sistema educatiu són els següents:

- GLOBALITZADORS: Els mètodes que van més enllà de la visió parcial de la realitat que tenen les disciplines, superant-les, el més important d'ells és la Metodologia de Projectes.
- INDIVIDUALITZATS: Es basen en un treball individual, el més freqüent és el que utilitza com a recurs les fitxes.
- SOCIALITZADORS: Són aquells que tenen com a principal objectiu la integració de l'alumnat en la societat.
- DINÀMIQUES DE GRUP: Permet el treball en comú i l'aprenentatge entre iguals.
- PERSONALITZATS: Són els mètodes que possibiliten un aprenentatge adaptat als processos personals: ritmes, capacitats, motivació i interessos.
- TRANSMISSIUS: El més tradicional, és l'anomenat magistral o expositiu.

En general i de forma intuïtiva s'utilitzen diverses metodologies indistintament però podríem esmentar alguns factors que haurien de tenir-se en compte per a l'elecció de l'opció metodològica més adequada:

- Característiques de l'alumnat
- Naturalesa del continguts de les àrees
- Estructura i seqüència de la matèria
- Habilitats del professorat
- Organització d'espais, temps i recursos

Les Unitats Didàctiques, com a organització de continguts poden combinar diferents mètodes tenint en compte els factors exposats.

En qualsevol cas, és important observar que el mètode no és neutre. El mètode és en sí un contingut educatiu, és en si mateix també educatiu, sobretot en la promoció d'actituds i hàbits de treball. D'altra banda, caldria evitar pronunciar judicis maximalistes de l'estil de "mai s'ha d'utilitzar classes magistrals amb alumnat del primer cicle de la E.S.O., o, sempre és preferible elaborar materials propis i no utilitzar el llibre de text. S'ha d'alertar, així mateix, sobre posicions ingènues, amb les quals proclamen les màximes bondats per a les dinàmiques de grup sense tenir en compte les capacitats del professorat per conduir-les.

Però són les activitats i els recursos els que ens van a donar la veritable mesura del mètode triat. Les activitats delaten les nostres veritables intencions per molt que programem o defensem una o una altra opció metodològica. Segons les destreses essencials bàsiques a aconseguir podem classificar les activitats en activitats de:

- A. Enfocament
- B. Recollida de la informació
- C. Record
- D. Organització
- I. Anàlisi
- F. Generació (Inferència, predicció...)
- G. Integració (Resum, reestructuració...) H. Avaluació

Els recursos són un altre element molt important dins de l'opció metodològica. Podem comptar amb els recursos:

- De l'entorn: naturals, culturals, del patrimoni històric, etc.
- Del propi centre.
- De les administracions, tant humans (Programes educatius, CEPs, monitors/as, assessoris/as, etc.) com a materials (guió d'activitats...).
- Que procedeixen de materials curriculars elaborats.
- Materials d'elaboració pròpia.

A la programació didàctica s'ha de relatar la bateria de recursos disponibles, aquells que prioritzarem per a la nostra actuació, tenint en compte que la seva pertinència està condicionada per les potencialitats del mitjà, les estructures cognitives de l'alumnat i la coherència amb la resta de la programació. Els recursos compleixen funcions que podríem relacionar de la següent manera:

1. Instructiva: Transmissora de continguts.

2. Formativa: Possibilita la formació integral.
3. Motivadora: Desperta interès.
4. De reflexió i innovació: Permeten una major autonomia del professorat, possibilitant alternatives metodològiques.

8.2. METODOLOGIA ESPECÍFICA D'ECONOMIA DE L'EMPRESA

Davant qualsevol nou aprenentatge, l'alumne posseeix ja idees i actituds prèvies. No obstant això, la importància creixent que tenen els assumptes econòmics en els diferents nivells de la societat i la forma tan directa en què ens afecten tant individual com col·lectivament provoca que els alumnes es mostren totalment receptius davant alguna cosa que consideren nou i que els pot servir d'utilitat.

Hem de tenir en compte aquesta actitud expectant i amb poques idees prefixades per iniciar el procés d'aprenentatge, en el qual el professor actuarà com a guia que permeta als alumnes adquirir els nous continguts. Per això, serà imprescindible començar pel més proper a l'alumne per poder iniciar un procés d'aprenentatge reflexiu, plantejant possibles problemes i solucions.

La impartició de la matèria ha de partir dels problemes econòmics actuals i de la realitat empresarial que envolta a l'alumne. També els mitjans de comunicació transmeten diàriament nombroses i variades notícies econòmiques i del món de l'empresa i dels empresaris. És a través de totes aquestes coses que podem desenvolupar la nostra matèria fent-la més atractiva i més propera a l'alumne.

Per a que l'alumne aconseguisca el coneixement del significat precís dels conceptes econòmics i del funcionament del món de l'empresa cal un domini suficient dels conceptes bàsics de manera que puga expressar-se de forma oral i escrita amb correcció per interpretar i analitzar els problemes econòmics i les seves solucions.

Es proposarà la recerca de temes relacionats amb el món empresarial de l'entorn proper a l'alumne, tant en forma individual com en equip, utilitzant diferents fonts procedents d'informació de manera que faci de l'economia alguna cosa proper i útil.

El professor complirà la funció d'orientador en l'adquisició de coneixements i estimularà la reflexió davant el treball que es planteja i el ja

realitzat, perquè l'alumne comprega el problema, plantege possibles solucions i corregesca possibles errors. Aquestes estratègies s'ajustaran a les diferents necessitats de l'alumne intentant donar resposta a les seves motivacions, interessos i capacitats.

En tot aquest desenvolupament metodològic és essencial comptar amb les diferents formes d'organitzar el treball a l'aula. Depenent dels continguts que s'estiguin treballant caldrà organitzar la classe d'una o una altra forma i per a aquesta fi s'explica essencialment amb tres models:

- a. **El treball individual** per facilitar la reflexió particular de cada alumne.
- b. **El treball en xicotets grups de 4 o 5 alumnes** que permet l'intercanvi d'idees i finalment,
- c. **El grup classe** que és aconsellable per a la posada en comú de tasques realitzades, debats, i exposicions d'experiències pròpies.

Serà important que existeixca un equilibri entre els tres models exposats d'organització de l'aula, encara que dependrà, en una part important, de la dinàmica interna de la classe, i a banda, queda condicionada l'elecció del model per la PAU.

Tot l'exposat anteriorment té com a fi necessària l'aprenentatge significatiu dels alumnes. Per aconseguir aquesta meta s'estableixen els següents principis didàctics:

Considerar que l'alumne, encara que procedeix de primer de batxillerat, segueix sent divers en les seves capacitats, coneixements i ritme d'aprenentatge, per la qual cosa caldrà atendre els diferents estils cognitius. Això implica facilitar situacions d'aprenentatge diferents i promoure estratègies didàctiques adequades.

Integrar, de forma satisfactòria, els continguts de tipus conceptual, procedimental, i actitudinal. Es considera que els continguts conceptuals han de constituir-se en organitzadors bàsics del currículum i, en conseqüència, els altres continguts han d'estructurar-se en relació a aquells.

L'Economia de l'empresa també es important en la configuració de valors i actituds d'individus i grups, raó per la qual es persegueix la configuració de valors i actituds relacionades amb el diàleg i el consens, la solidaritat entre

persones, regions i països, la conservació del mitjà natural i el reduït consum innecessari. Es tractarà de desenvolupar un esperit crític que faciliti la detecció d'actituds i valors no concordants amb aquells.

Seleccionar els continguts que tenen major poder explicatiu i que permeten comprendre els diferents conceptes elementals.

Utilitzar moderadament tècniques matemàtiques en la resolució de problemes donat els diferents nivells de coneixement de les matemàtiques en funció de la modalitat de batxillerat.

Parar esment prioritària a l'activitat de l'alumnat, la qual cosa ha de conduir al fet que les activitats estiguen plenament integrades amb el contingut instructiu.

Realitzar treballs que estimulen el treball cooperatiu, l'ús de noves tecnologies i la utilització de diferents fonts d'informació.

Fomentar la participació de l'alumne mitjançant la realització de debats entre els alumnes on el professor actuarà com a moderador.

Per acabar, podem afirmar que la metodologia està basada fonamentalment en principis d'intuïció i participació activa en classe, intentant que els alumnes prenguen interès per la matèria i assimilien els conceptes deduint-los de les activitats realitzades i els relacionen amb els objectes que la tecnologia posa avui en les seues mans.

Es motivarà l'alumne perquè intervinga en les diferents experiències educatives.

S'intentarà que els conceptes bàsics els dedueixen ells mateixos de l'observació de l'entorn que els rodeja i que siguen capaços de buscar la documentació tècnica adequada per a resoldre els possibles problemes tecnològics que se'ls plantegen.

Es pretén que l'aprenentatge siga **significatiu**, on els continguts tinguen significat i ens porten a altres continguts.

9. MESURES DE RESPOSTA PER A LA INCLUSIÓ I COMPENSACIÓ DE DESIGUALTATS.

DECRET 104/2018, de 27 de juliol, del Consell, pel qual es desenvolupen els principis d'equitat i d'inclusió en el sistema educatiu valencià. [2018/7822]

Article 26. Alumnat amb necessitats específiques de suport educatiu en el Batxillerat.

1. Els centres educatius que imparteixen ensenyaments de Batxillerat han de fer les adaptacions pertinents i facilitaràn les mesures i els suports necessaris perquè l'alumnat amb necessitats específiques de suport educatiu puga cursar aquests estudis.
2. En els estudis de Batxillerat, els centres han de donar resposta a les diferents necessitats de l'alumnat a través d'itineraris adaptats als diferents ritmes, estils d'aprenentatge i situacions personals, que poden implicar la flexibilització en la durada de l'etapa.

L'alumnat no és homogeni, cadascun té les seves pròpies capacitats i interessos. Per tant, el professor ha de vetllar perquè tots ells aconseguen els objectius marcats inicialment.

Des de l'avaluació inicial i des de la recopilació de tota la informació rellevant d'anys anteriors, es procurarà detectar tant als alumnes amb deficiències en l'aprenentatge com aquells altres el ritme dels quals sigui superior al del comú de la classe.

Als alumnes amb facilitats en l'aprenentatge i el ritme del qual siga major se'ls encomanaran activitats especials a realitzar tant dins com fos de l'aula. En aquest sentit hi haurà una preocupació per aquells que podent realitzar un

aprenentatge superior no l'assolisquen per la falta d'hàbit de treball. A aquests alumnes se'ls motivarà perquè desenvolupen tot el seu potencial.

Per als alumnes amb deficiències en l'aprenentatge s'utilitzaran diferents estratègies que permeten la seva recuperació:

- utilitzar materials didàctics adequats als seus ritmes d'aprenentatge, és a dir, diversificar les activitats d'ensenyament-aprenentatge i els nivells de dificultat per contactar amb les seves necessitats.
- modificar la seqüenciació dels continguts de la forma més favorable per a l'alumnat,
- potenciar el treball autònom per aprofitar l'ajuda individualitzada de la professora,
- promoure la inclusió en grups el treball cooperatiu dels quals afavoresca l'aprenentatge.

Es desitja que la intervenció educativa siga el més individualitzada possible, això és, que el sistema educatiu ofereisca a cada estudiant l'ajuda pedagògica que aquest necessite en funció de les seues motivacions, interessos i capacitats d'aprenentatge. En batxillerat l'organització de l'ensenyament permet que el propi alumnat resolga aquesta diversitat mitjançant l'elecció de modalitats i optatives.

No obstant açò, és convenient donar resposta, ja des de les mateixes assignatures, a un fet constatable: la diversitat d'interessos, motivacions, capacitats i estils d'aprenentatge que l'alumnat manifesta. Cal, llavors, tenir en compte els estils diferents d'aprenentatge de l'alumnat i adoptar les mesures oportunes per a afrontar aquesta diversitat. Hi ha estudiants reflexius (es detenen en l'anàlisi d'un problema) i estudiants impulsius (responen molt ràpidament); estudiants analítics (passen lentament de les parts al tot) i estudiants sintètics (aborden el tema des de la globalitat); uns treballen durant períodes llargs i uns altres necessiten descansos; alguns necessiten ser reforçats contínuament i uns altres no; els cal prefereixen treballar solos i els cal prefereixen treballar en xicotet o gran grup.

Donar resposta a aquesta diversitat no és tasca fàcil, però sí necessària, doncs la intenció última de tot procés educatiu és aconseguir que l'alumnat aconseguisca els objectius proposats.

Hem d'escometre, doncs, el tractament de la diversitat en el Batxillerat des de dues vies:

1.L'atenció a la diversitat en la programació dels continguts, presentant-los en dues fases: la informació general i la informació bàsica, que es tractarà mitjançant esquemes, resums, glossaris, etc.

2.L'atenció a la diversitat en la programació de les activitats. Les activitats constitueixen un excel·lent instrument d'atenció a les diferències individuals de l'alumnat. La varietat i l'abundància d'activitats amb diferent nivell de dificultat permeten l'adaptació, com hem dit, a les diverses capacitats, interessos i motivacions.

10. UNITATS DIDÀCTIQUES

10.1. ORGANITZACIÓ DE LES UNITATS DIDÀCTIQUES

BLOC 1: EL SISTEMA COMPTABLE D'INFORMACIÓ I L'ANÀLISI ECONÒMICO-FINANCIER.

UNITAT DIDÀCTICA 1. El patrimoni i els comptes anuals

10.1.1. Objectius de la unitat

- Reconèixer i valorar la utilitat de la comptabilitat per conèixer i representar el patrimoni d'una empresa.
- Acceptar els mitjans que la legislació proposa per a la formulació dels comptes anuals.
- Ser crític amb els comptes anuals que no representen la imatge fidel del patrimoni.
- Reconèixer i valorar la utilitat de la comptabilitat per analitzar i representar els resultats d'un exercici econòmic.

10.1.2. Continguts

- La comptabilitat com a sistema d'informació
- El patrimoni de l'empresa
- Elements patrimonials
- Masses patrimonials
- Els resultats de l'empresa
- Els Planes Generals de Comptabilitat
- Els comptes anuals
- El Balanç
- El Compte de Pèrdues i Guanys
- Altres comptes anuals

10.1.3. Criteris d'avaluació

- Utilitzar i interpretar la terminologia bàsica de la comptabilitat.

- Analitzar un balanç.
- Representar un balanç.
- Formular el compte de resultats
- Diferenciar comptes de resultat/gestió de comptes patrimonials.
- Diferenciar entre béns, drets i obligacions.
- Calcular el patrimoni net d'una empresa.
- Realitzar apunts bàsics per partida doble.
- Elaborar balanços i el compte de resultats.

10.1.4. Competències

CMCT-CAA-SIEE

10.1.5. Activitats d'ensenyament-aprenentatge

- Utilització i interpretació de la terminologia bàsica de la comptabilitat.
- Realització de debats sobre la conveniència de portar comptes anuals actualitzats per part de les empreses.
- Observació i anàlisi d'un balanç de situació d'una empresa real
- Representació del balanç d'una empresa que ens pugui servir com a objecte d'anàlisi economicofinancera.
- Formular i comprovar el compte de pèrdues i guanys d'una societat amb dades tretes de la realitat mitjançant la consulta d'Internet i amb dades proposades en supòsits d'exercicis.
- Identificar els problemes que han de ser inclosos en la Memòria.

UNITAT DIDÀCTICA 2. Anàlisi de l'estructura patrimonial

10.1.1. Objectius de la unitat

- Reconèixer i valorar la utilitat de la comptabilitat per conèixer i representar el patrimoni d'una empresa.
- Acceptar els mitjans que la legislació proposa per a la formulació dels comptes anuals.
- Ser crític amb els comptes anuals que no representen la imatge fidel del patrimoni.
- Reconèixer i valorar la utilitat de la comptabilitat per analitzar i representar els resultats d'un exercici econòmic.

10.1.2. Continguts

- Estudi dels estats comptables
- Anàlisi de l'estructura i equilibri patrimonial
- Situacions patrimonials
- Els llibres comptables

10.1.3. Criteris d'avaluació

- Identificar les diferents situacions financeres d'una empresa
- Diferenciar suspensió de pagaments de fallida.
- Calcular el fons de maniobra.
- Interpretar el fons de maniobra.

10.1.4. Competències

CMCT-CAA-SIEE

10.1.5. Activitats d'ensenyament i aprenentatge

- Observació i anàlisi d'un balanç de situació d'una empresa real.
- Representació del balanç d'una empresa que ens pugui servir com a objecte d'anàlisi econòmic-financera.
- Formular i comprovar el compte de pèrdues i guanys d'una societat amb dades tretes de la realitat mitjançant la consulta d'Internet i amb dades proposades en supòsits d'exercicis.

UNITAT DIDÀCTICA 3. Anàlisi financera i econòmic

10.1.1. Objectius de la unitat

- Apreciar l'estudi comptable referent a la interpretació i anàlisi de balanços.
- Demostrar interès per l'aplicació i resultats que es poden obtenir de l'anàlisi econòmica i financer.
- Valorar la precisió, simplicitat i utilitat dels ràtios econòmics i financers més utilitzats.
- Adquirir sensibilitat i gust per la presentació ordenada i clara del procés seguit i dels resultats que es poden obtenir.

10.1.2. Continguts

- Conceptes introductòries

- Anàlisi financera
- Anàlisi econòmica
- La fiscalitat en l'empresa

10.1.3. Criteris d'avaluació

- Calcular ràtios financers
- Saber significat dels ràtios financers
- Recomanació de possibles mesures correctores
- Saber significat r` ràtios rendibilitat financera i econòmica.
- Diferenciar la rendibilitat financera de l'econòmica
- Diferenciar entre marge, Rotació i palanquejament.
- Propostes per a millorar la rendibilitat de l'empresa.

10.1.4. Competències

CMCT-CAA-SIEE

10.1.5. Activitats d'ensenyament-aprenentatge

- Selecció d'aquelles masses patrimonials més significatives en l'anàlisi economico financera.
- Consulta en premsa empresarial especialitzada d'articles relacionats amb ràtios de caràcter econòmic i financer.
- Representació del balanç d'una empresa que ens pugui servir com a objecte d'anàlisi economico financera.
- Realitzar supòsits pràctics de càlcul de ràtios i interpretar els resultats.
- Explicar els desequilibris financers més significatius.

UNITAT DIDÀCTICA 4. La funció financera: fonts

10.1.1. Objectius unitat

- Conèixer les diferents fonts de finançament.
- Poder triar la font de finançament més adient per a una empresa en particular.
- Comprendre l'importància de l'autofinançament a les empreses actuals.

10.1.2. Continguts

- La relació entre els tipus d'Actius i les seves fonts de finançament

- Concepte de finançament i tipus de fonts, mitjans i recursos financers
- El finançament a curt termini
- El finançament extern a mitjà i llarg termini
- El lísing i el renting
- El finançament intern o autofinançament

10.1.3. Criteris d'avaluació

- Identificació de les fonts de finançament
- Selecció del finançament més apropiat per a l'empresa en funció del cost i l'oportunitat
- Diferenciar entre amortitzacions, provisions, reserves...
- Diferenciar entre préstec i emprèstits
- Diferenciar el leasing del renting.

10.1.4. Competències

CMCT-CAA-SIEE

10.1.5. Activitats d'ensenyament-aprenentatge

- Comparar comptes anuals de diferents empreses.
- Comparar comptes anuals d'una mateixa empresa en diferents exercicis.
- Consultar la premsa especialitzada informació d'empreses amb problemes.

UNITAT DIDÀCTICA 5. La funció financera: inversions

10.1.1. Objectius de la unitat

- Valorar positivament l'actitud emprenedora en assumir riscos d'inversió.
- Actitud responsable davant els riscos empresarials.
- Utilitzar la informació comptable per a la presa de decisions dins de l'empresa

10.1.2. Continguts

- Concepte i tipus d'inversions
- Els cicles de l'activitat de l'empresa i el període mitjà de maduració
- Variables fonamentals que defineixen un pla d'inversió
- Mètodes estàtics de selecció d'inversions
- Mètodes dinàmics de selecció d'inversions

10.1.3. Criteris d'avaluació

- Avaluar distints projectes d'inversió, justificant raonadament la selecció de l'alternativa més avantatjosa, a partir de casos pràctics, i seleccionar de forma raonada la font de finançament convenient en un determinat supòsit.

10.1.4. Competències

CMCT-CAA-SIEE

10.1.5. Activitats d'ensenyament-aprenentatge

- Identificació de les possibilitats d'inversió de les empreses.
- Càlcul dels beneficis nets en els projectes d'inversió.
- Selecció del projecte d'inversió més adequat per a l'empresa.
- Estudis de casos.

BLOC 2: L'EMPRESA I EL SEU ENTORN

UNITAT DIDÀCTICA 6. L'empresa i l'empresari

10.1.1. Objectius de la unitat

- Fomentar el interès per conèixer el món empresarial i les activitats realitzades per les empreses.
- Fomentar l'esperit crític per analitzar les diferents actuacions de les empreses en temes relacionats amb el medi ambient.
- Valorar la funció social que compleix l'empresa com a generadora d'ocupació per als ciutadans.
- Reconèixer la importància de l'esperit empresarial per a la creació de la riquesa en una comunitat.
- Saber que és un empresari i les funcions que realitza
- Conèixer el objectius dels empresaris.

10.1.2. Continguts

- El sistema econòmic i l'empresa
- Funcionament i creació de valor

- Concepte d'empresa
- L'empresari
- L'entorn econòmic i social
- Responsabilitat social i mediambiental

10.1.3. Criteris d'avaluació

- Diferenciar els diferents tipus d'empresaris existents.
- Explicar què és la RSC
- Explicar què són les externalitats.
- Explicar els diferents objectius que poden tenir les empreses.

10.1.4. Competències

CSC-SIEE-CSC-CAA-CCL-CD

10.1.5. Activitats d'ensenyament -aprenentatge

- Lectura de la premsa econòmica per fer un seguiment de l'activitat de les principals empreses espanyoles.
- Simulació del funcionament d'una empresa adoptant diferents papers per representar les seves funcions.
- Descripció dels elements que componen l'entorn empresarial en l'actualitat.
- Representació del funcionament d'algun sistema complex per establir analogies amb el funcionament de l'empresa com a sistema.

UNITAT DIDÀCTICA 7. Funcionament i forma jurídica de l'empresa

10.1.1. Objectius de la unitat

- Ser conscients de l'existència de molts tipus diferents d'empreses.
- Reconèixer la importància dels aspectes jurídics en l'activitat empresarial.
- Valorar el paper que juga l'Administració en la vida de les empreses.
- Mostrar interès pels aspectes socials de l'economia.
- Ser conscients de les dificultats burocràtiques que existeixen per a la constitució de societats.
- Valorar la funció social que compleix l'empresari com a generador d'innovacions que milloren la qualitat de vida de la societat.

- Reconèixer la importància dels factors educatius i del sistema de valors imperant en una determinada societat per a l'aparició de futurs empresaris.
- Esperit crític per analitzar el comportament de certs empresaris que només busquen un enriquiment ràpid sense generar cap tipus de valor per a la societat.
- Interès per conèixer les principals aptituds que ha de posseir un empresari en l'actualitat.
- Actitud crítica davant aquells sectors d'activitat en els quals existeixen barreres que impedeixen, falsegen o restringeixen la competència.

10.1.2.Continguts

- Els components de l'empresa
- Funcionament de l'empresa
- Criteris de classificació d'empreses
- La forma jurídica de l'empresa

10.1.3.Criteris d'avaluació

- Analitzar els diversos elements de l'empresa, el tipus d'empreses segons els diferents criteris de classificació, les seues funcions, distintes formes jurídiques i la seua relació amb les responsabilitats legals dels seus propietaris i gestors i les exigències del capital, a partir de l'estudi de casos.
- Explicar els diferents impostos que afecten a les empreses.
- Reconèixer la terminologia conceptual de l'àrea
- Buscar i seleccionar informació econòmica i financera.

10.1.4.Competències

CCL-SIEE-CAA-CSC

10.1.5.Activitats d'ensenyament-aprenentatge

- Elaboració de classificacions d'empreses per diferents criteris utilitzant dades reals.
- Simulació dels passos necessaris per constituir jurídicament una societat.
- Cerca en premsa especialitzada d'una societat real de cada tipus de societat mercantil.

- Recopilació d'impresos en els diferents Organismes (Notaria, Registre mercantil) per familiaritzar-se amb els tràmits.
- Anàlisi dels avantatges i inconvenients de les diferents formes jurídiques per a un projecte d'empresa basat en alguna idea de negoci.
- Recopilació d'articles de premsa que destaquen les característiques de coneguts empresaris.
- Foment de l'esperit empresarial mitjançant la simulació de situacions que impulsin la creativitat i el interès pels intercanvis comercials.
- Identificació d'innovacions que hagin destacat per la seva importància en els últims temps.
- Diferenciació de les aportacions realitzades per cadascuna de les diferents teories sobre l'empresari.
- Comparació de les condicions de funcionament entre els mercats competitius d'uns altres que no ho són.
- Classificació i diferenciació dels diferents àmbits de responsabilitat social de l'empresa.
- Lectura i interpretació de publicacions en Internet referents a la situació de les empreses valencianes en relació amb la resta d'Espanya i la Unió Europea.

UNITAT DIDÀCTICA 8. Desenvolupament de l'empresa

10.1.1.Objectius de la unitat

- Mostrar interès pels problemes econòmics i socials de la societat on operen les filials de les multinacionals.
- Valorar el mitjà natural com a recurs, i disposició favorable a la seva conservació i defensa, enfront de la forma indiscriminada de la utilització dels mateixos per les multinacionals.
- Adquirir tolerància, respecte i actitud positiva davant els avançaments tecnològics productius.
- Ser conscient de la nova situació comercial creada per la Unió Europea respecte a les pimes.

10.1.2.Continguts

- Factors de localització i dimensió de l'empresa
- Estratègies de desenvolupament de l'empresa
- La petita i mitja empresa (pime)
- Les empreses multinacionals

10.1.3. Criteris d'avaluació

- Analitzar les diferents estratègies de creixement i les decisions preses per les empreses, considerant el marc global en què actuen, a partir de casos concrets.

10.1.4. Competències

CSC-SIEE

10.1.5. Activitats d'ensenyament-aprenentatge

- Realització de senzills debats sobre el naixement (creació) i creixement de l'empresa.
- Comprovació de la importància de les multinacionals en la producció mundial mitjançant la consulta de premsa especialitzada en empreses.
- Consulta d'estadístiques en pàgines web que demostrin la importància actual de les pimes al País Valencià i a Espanya.
- Realització de debat sobre la importància en l'economia actual i en els hàbits de consum davant la presència de multinacionals enfront de el petit comerç.
- Exposició dels trets característics de les multinacionals al·ludint a factors no productius.
- Consultes de pàgines Web relacionades amb els organismes que dinamitzen el teixit empresarial del País Valencià.

BLOC 3: LA DIRECCIÓ I ORGANITZACIÓ D'EMPRESA .

UNITAT DIDÀCTICA 9. Direcció de l'empresa

10.1.1. Objectius de la unitat

- Reconèixer la importància de la direcció per al funcionament de l'empresa.
- Reconèixer la importància de la informàtica en el tractament de la informació per recolzar la presa de decisions.
- Valorar la importància de l'entorn en el moment de determinar la ubicació d'una empresa o d'un punt de venda.
- Reconèixer la importància per a la consecució d'objectius que té la planificació d'una estratègia.

- Reconèixer l'eficiència del sistema de mercat en l'assignació dels recursos econòmics.
- Mostrar interès pel funcionament del mercat i el seu nivell de competència en diferents sectors d'activitat.
- Actitud crítica cap al comportament de certes corporacions en matèria de competència, quan desenvolupen estratègies que els permeten imposar situacions monopolístiques.

10.1.2.Continguts

- Concepte de direcció i nivells directius
- Direcció i lideratge
- La presa de decisions
- El procés de direcció
- La direcció estratègica

10.1.3.Criteris d'avaluació

- Analitzar la planificació,organització, i gestió dels recurs d'una empresa i argumentar les possibles modificacions per a realitzar en funció de l'entorn en què desenvolupa la seua activitat i dels objectius plantejats, en treballs cooperatius i individuals.

10.1.4.Competències

CAA-CSC-SIEE

10.1.5.Activitats d'ensenyament-aprenentatge

- Identificació dels ambients en els quals es produeixen decisions concretes de les empreses.
- Analitzar la funció de direcció.
- Realització de debat sobre la transcendència de l'entorn en l'empresa actual.
- Anàlisi de la informació necessària per prendre decisions a les diferents àrees d'activitat de l'empresa.
- Recopilació d'articles de premsa que comentin importants decisions preses pels directius d'empreses del país.
- Seguiment de les estratègies empresarials.
- Investigar sobre la relació entre l'entorn on està situada una empresa i la seva imatge de marca.

- Recopilació d'articles de premsa que comentin l'estratègia de les grans empreses.
- Anàlisi d'índexs de competitivitat d'empreses locals i del País Valencià respecte a grans empreses d'àmbit nacional.
- Anàlisi de la informació econòmica sobre reestructuració de sectors industrials del País Valencià.
- Identificació dels processos estratègics d'alguna empresa important a partir de la informació continguda en pàgines web.

UNITAT DIDÀCTICA 10. Organització de l'empresa

10.1.1.Objectius de la unitat

- Mostrar interès per la importància que té l'organització informal dins de l'empresa.
- Parar esment a les relacions humanes en l'aplicació dels principis i fonament de l'organització.
- Ser crític amb les cadenes de comandament abusives.
- Preocupar-se per relacionar les diferents formes d'organització que es coneguin en la pràctica.
- Ser crític amb les organitzacions que dificulten la descentralització.

10.1.2.Continguts

- L'organització i la seva evolució
- Principis d'organització
- Descentralització i centralització
- Organització formal i informal
- L'organigrama
- Estructures organitzatives
- Els departaments
- Noves tendències organitzatives
- Canals de comunicació

10.1.3.Criteris d'avaluació

- Saber identificar quin estil de direcció es dona en una empresa en funció del seu organigrama.
- Saber elaborar organigrames de diferents tipus.
- Diferenciar entre estils de direcció autoritaris i estils de direcció democràtics.

-Relacionar l'estil de direcció amb la direcció de recursos humans.

10.1.4.Competències

CSC-SIEE-CEC

10.1.5.Activitats d'ensenyament-aprenentatge

- Demostració de l'organització en alguna aplicació de la realitat.
- Cerca d'informació en periòdics, revistes especialitzades etc. en les quals s'utilitzi conceptes d'organització, *departamentació, organigrama, autoritat i responsabilitat, centralització i descentralització.
- Interpretació i comentaris sobre els gràfics representatius d'unitats organitzatives.
- Visites a les pàgines web d'empreses on es faciliti informació sobre la seva estructura organitzativa.

UNITAT DIDÀCTICA 11. La gestió dels recursos humans

10.1.1.Objectius de la unitat

- Comprendre que els recursos humans són persones abans que empleats, treballadors o mitjans productius a la disposició de l'empresa.
- Reflexionar sobre els motius pels quals es realitza una activitat de selecció.
- Ser crític amb la idea que tot es mou per diners.
- Acceptar que les teories són útils quan permeten conèixer la realitat.
- Comprendre la importància que té el coneixement per a la competitivitat de les organitzacions.

10.1.2.Continguts

- Concepte, objectius i activitats que comporta la gestió dels recursos humans
- La planificació dels recursos humans
- Reclutament i selecció de personal
- Orientació, formació i desenvolupament
- L'avaluació del treball
- La determinació de les remuneracions i la promoció
- La motivació dels treballadors
- Els conflictes d'interessos

- Les vies de negociació dels conflictes

10.1.3. Criteris d'avaluació

- Argumentar la importància d'una gestió de recursos moderna, democràtica i participativa.
- Demostrar com una bona gestió de RRHH augmenta la productivitat i competitivitat d'una empresa.
- Poder posar exemples d'empreses concretes on es posa de manifest la diferència existent en la gestió de RRHH

10.1.4. Competències

CSC-SIEE-CEC

10.1.5. Activitats d'ensenyament-aprenentatge

- Utilització de casos reals o imaginaris en els quals es posin de manifest objectius socials, organitzatius, funcionals i personals.
- Descripció de situacions en les quals el control a posteriori no permet resoldre els problemes o només els resol parcialment.
- Representació de situacions en les quals intervenen l'adreça de RRHH.
- Elecció de la forma de motivació més apropiada a una situació concreta.
- Identificació d'errors directius que condueixen a baixos nivells de motivació de les persones.
- Realització de debats sobre el mètode ideal de selecció de personal utilitzable per les empreses.

UNITAT DIDÀCTICA 12. La funció productiva

10.1.1. Objectius de la unitat

- Acceptar la importància que té la funció de producció en la creació d'utilitat i en la generació de riquesa.
- Mostrar interès pels elements tècnics del sistema productiu.
- Appreciar la utilitat dels mètodes de planificació i control dels processos.

10.1.2. Continguts

- El procés productiu
- Productivitat i eficiència

- La importància de la innovació tecnològica
- Els costos de producció. Classes i càlcul
- El llindar de rendibilitat o punt mort
- Els inventaris i la seva gestió
- La planificació i control de la producció
- Producció i medi ambient. Valoració de les externalitats

10.1.3. Criteris d'avaluació

- Analitzar diferents processos productius des de la perspectiva de l'eficiència i la productivitat, reconeixent la importància de la I+D+i, a partir de l'estudi de casos.
- Determinar l'estructura d'ingressos i despeses d'una empresa, calcular i representar el seu benefici i el seu llindar de rendibilitat, a partir d'un supòsit plantejat per a poder interpretar el seu significat.
- Descriure els conceptes fonamentals del cicle d'inventari i manejar els models de gestió per a valorar la importància dels costos relacionats.

10.1.4. Competències

CMCT-SIEE-CAA

10.1.5. Activitats d'ensenyament -aprenentatge

- Utilització d'exemples de processos de producció.
- Descripció dels tipus de costos (fixos, variables, directes i indirectes).
- Cerca en premsa especialitzada d'articles relacionats amb la productivitat.
- Identificació de casos de variació de la productivitat d'un factor a causa de la incorporació de nous factors.
- Formulació de casos en els quals és preferible no elaborar un nou producte atenent al punt mort.
- Simulació de decisions en matèria d'inventaris.
- Descripció de la importància de la qualitat com a filosofia general de l'empresa..

UNITAT DIDÀCTICA 13. La funció comercial de l'empresa

10.1.1. Objectius de la unitat

- Apreciar la importància que té la funció comercial en l'empresa.

- Sensibilitzar-me per l'orientació al client.
- Ser conscient de la necessitat d'investigar i segmentar els mercats.
- Acceptar la idea que la destinació de l'activitat de l'empresa és el mercat.

10.1.2. Continguts

- Concepte i classes de mercats
- Estudi de mercat
- Anàlisi del consumidor i segmentació de mercats
- Les variables del màrqueting-mix i les estratègies comercials
- La política de productes
- La política de preus
- La política de comunicació
- La política de distribució
- El màrqueting davant les tecnologies de la informació i la comunicació (TIC)

10.1.3. Criteris d'avaluació

- Analitzar les característiques del mercat i explicar, d'acord amb estes, les polítiques de màrqueting aplicades per una empresa davant de diferents situacions i objectius, i debatre sobre distintes estratègies de màrqueting des d'un punt de vista ètic, social i ambiental.

10.1.4. Competències

SIEE-CSC-CEC

10.1.5. Activitats d'ensenyament-aprenentatge

- Identificació de les utilitats que incorporen diversos productes.
- Realització de debats sobre la influència de la publicitat i tècniques comercials en els hàbits de compra dels consumidors.
- Descripció de les orientacions seguides per diferents empreses.
- Situació de diversos mercats en les classificacions generals.
- Diferenciació de polítiques de màrqueting de diverses empreses.
- Observació de diverses alternatives d'utilització als canals habituals de promoció utilitzats per les empreses, utilitzant casos reals.

UNITAT DIDÀCTICA 14. El pla de negoci

10.1.1.Objectius de la unitat

- Valoració de les activitats empresarials com a fonament del sistema d'economia de mercat.
- Apreciació del risc assumit per les empreses.
- Valoració de la repercussió de les activitats empresarials en la realitat social

10.1.2.Continguts

- Definició d'un pla de negoci
- Forma i contingut del pla de negoci
- Antecedents del pla de negoci
- El sistema de producció
- Àrea d'organització i gestió
- Estudi econòmic i financer
- Anàlisi de viabilitat i rendibilitat

10.1.3.Criteris d'avaluació

- Realitzar una proposta de pla de negoci, on s'han realitzat estudis de viabilitat pràctics, en on és prenen decisions utilitzant coneixements de teòrics sobre situacions de certesa i incertesa.

10.1.4.Competències.

CMCT-CAA-SIEE-CEC-CSC

10.1.5.Activitats d'ensenyament-aprenentatge

- Identificació de la idea de negoci.
- Aplicació dels coneixements adquirits al llarg del curs.
- Valoració del projecte de negoci.

PER A TOTES LES UNITATS D'ECONOMIA DE L'EMPRESA

10.1.6.Recursos didàctics

El centre disposa, a la seva biblioteca i en el Departament d'Economia, de diversos manuals de diferents nivells que podran ser utilitzats pels alumnes, encara que no se'ls recomanarà l'adquisició de cap d'ells.

Quan l'organització de la classe siga en menuts grups, es repartiran materials preparats pel professor perquè els alumnes tinguen un instrument de suport, facilitant així la selecció dels continguts així i punts de vista diferents.

La resta dels materials tindran el seu origen fonamentalment en les fonts periodístiques, i documentals en vídeo d'on s'obtindrà informació que els permeta realitzar el seguiment d'un problema concret o l'estudi conjuntural d'un altre, sempre en relació amb l'entorn o amb esdeveniments propers als alumnes. Els inconvenients derivats dels tecnicismes i coneixements no compresos hauran de ser resolts pel professor.

A l'hora de triar el recurs a utilitzar no hem d'oblidar que no hi ha recurs bo o millor, igual que no hi ha un mètode millor, cal buscar aquell recurs que s'adapte millor al nostre grup, a la unitat que estem impartint i als objectius que pretenem aconseguir.

Els recursos materials que s'utilitzaran en la impartició de la matèria d'Economia seran:

- Llibre de text Economia de l'empresa 2n Batxillerat. Josep Alfaro Giménez, Clara González Fernández i Montserrat Pina Massachs. Editorial Mc-Graw Hill.
- Apunts
- Material escrit elaborat pel professor.
- Canó projector per a ordinador
- Pissarra.
- Quadern de l'alumne, fotocòpies d'anotacions, exercicis o lectures
- Textos d'autors relacionats amb les Unitats Didàctiques.
- Premsa i revistes econòmiques (suport paper i digital)
- Transparències i gràfics.
- Pel·lícules

S'utilitzarà diàriament en classe, si es possible tindre a l'abast ordinador, i/o en casa Internet per a:

Consultar wikipèdia

Enciclopèdies d'economia i d'empresa
Diccionaris d'economia i d'empresa
Consultar estadístiques del INE.
Informes i dades Banc d'Espanya.
Informes i dades Banc Central Europeu.
Estadístiques i dades EUROSTAT
Informes ONU
Informes i dades del Banc Mundial
Geolocalització per determinar la deslocalització empresarial.
Geolocalització de polígons industrials a l'Estat Espanyol, al País Valencià
a la Marina Alta i a Pego.
Observar línies de temps en el desenvolupament del processo
d'industrialització, etc
Treballar la recerca i selecció d'informació a la xarxa de qualitat i rigor
científic.

10.1.7. Activitats d'avaluació

Les activitats d'avaluació tenen com a referent els criteris d'avaluació de la unitat didàctica. Les activitats d'avaluació s'integren en la seqüència didàctica, ja que l'avaluació és contínua i la seva principal funció és formativa i formadora. Pel disseny de les activitats d'avaluació cal tenir en compte:

- Quin tipus d'informació es pretén obtenir (funció de l'avaluació).
- Que siguen coherents amb les competències bàsiques que es pretén desenvolupar i amb els objectius didàctics (criteris d'avaluació).
- Les activitats d'avaluació han de propiciar que l'alumnat active els coneixements i habilitats de què disposa, done respostes complexes i creatives, reorganitze els coneixements disponibles per afrontar nous problemes.
- Les activitats d'avaluació han de plantejar-se a partir de la resolució de casos, situacions simulades..

10.1.8. Activitats de reforç i ampliació.

Donat que aquest curs te que realitzar les Proves d'Accés a la Universitat, es realitzarà si es possible:

- Una visita a una empresa de la ciutat o rodalies, per veure al món real el que s'ha estudiat a classe.
- Xerrades d'empresaris al centre.
- Assistència a conferències sobre economia i empresa organitzat per l'Ajuntament d'Oliva.

10.1.9. Recuperació de l'alumnat amb àrees, matèries, àmbits o mòduls pendents

L'alumne tant prompte es determina que no ha assolit els objectius de la unitat didàctica proposarà al professor com pensa recuperar. Podrà ser per escrit, oral o realització d'un treball dirigit pel professor. L'alumne una vegada elegit el procediment per a recuperar si no assoleix de nou els objectius tindrà una altra oportunitat com la descrita anteriorment.

Els alumnes sabran que la superació dels objectius marcats en cada unitat didàctica serà sempre possible, ja que considerem que la seguretat és mustiadora i la inseguretat profundament desmotivadora i repercuteix negativament sobre el alumne.

La prova extraordinària serà com el seu nom indica realment extraordinària i relacionada amb la impossibilitat de l'alumne d'assistir a classe (malaltia, problemes familiars, etc...)

En general es treballarà en el marc teòric següent:

Les activitats d'avaluació tenen com a referent els criteris d'avaluació de la unitat didàctica. Les activitats d'avaluació s'integren en la seqüència didàctica, ja que l'avaluació és contínua i la seva principal funció és formativa i formadora. Pel disseny de les activitats d'avaluació cal tenir en comte:

- Quin tipus d'informació es pretén obtenir (funció de l'avaluació).
- Que siguin coherents amb les competències bàsiques que es pretén desenvolupar i amb els objectius didàctics (criteris d'avaluació).
- Les activitats d'avaluació han de propiciar que l'alumnat active els coneixements i habilitats de què disposa, done respostes complexes i creatives, reorganitze els coneixements disponibles per afrontar nous problemes.

-Les activitats d'avaluació han de plantejar-se a partir de la resolució de casos, situacions simulades...

10.2.DISTRIBUCIÓ TEMPORAL DE LES UNITATS DIDÀCTIQUES

D'ECONOMIA DE L'EMPRESA 2n BATXILLERAT

PRIMERA AVALUACIÓ:

Fins novembre

Total dies:	50 dies
TOTAL SESSIONS AVALUACIÓ:	40 sessions
UNITATS DIDÀCTIQUES A IMPARTIR:	5
UNITAT DIDÀCTICA 1	6 HORES
UNITAT DIDÀCTICA 2	6 HORES
UNITAT DIDÀCTICA 3	10 HORES
UNITAT DIDÀCTICA 4	8 HORES
UNITAT DIDÀCTICA 5	10 HORES

SEGONA AVALUACIÓ:

Fins març

Total dies:	53 dies
TOTAL SESSIONS AVALUACIÓ:	42 sessions
UNITATS DIDÀCTIQUES A IMPARTIR:	5
UNITAT DIDÀCTICA 6	9 HORES
UNITAT DIDÀCTICA 7	12 HORES
UNITAT DIDÀCTICA 8	5 HORES
UNITAT DIDÀCTICA 9	8 HORES
UNITAT DIDÀCTICA 10	8 HORES

TERCERA AVALUACIÓ:

Fins maig

Total dies:	43 dies
TOTAL SESSIONS AVALUACIÓ:	34 sessions
UNITATS DIDÀCTIQUES A IMPARTIR:	4
UNITAT DIDÀCTICA 11	8 HORES
UNITAT DIDÀCTICA 12	8 HORES
UNITAT DIDÀCTICA 13	8 HORES
UNITAT DIDÀCTICA 14	----
REPÁS	10 HORES

11. CONTINGUTS MÍNIMS

CONTINGUTS MÍNIMS DE ECONOMIA DE L'EMPRESA

BLOC 6: EL SISTEMA COMPTABLE D'INFORMACIÓ

UNITAT DIDÀCTICA 8. El patrimoni i els comptes anuals

- La comptabilitat com a sistema d'informació
- El patrimoni de l'empresa
- Elements patrimonials
- Masses patrimonials
- Els resultats de l'empresa
- Els Planes Generals de Comptabilitat
- Els comptes anuals
- El Balanç
- El Compte de Pèrdues i Guanys
- Altres comptes anuals

UNITAT DIDÀCTICA 9. Anàlisi de l'estructura patrimonial

- Estudi dels estats comptables
- Anàlisi de l'estructura i equilibri patrimonial
- Situacions patrimonials
- Els llibres comptables

UNITAT DIDÀCTICA 10. Anàlisi financera i econòmic

- Conceptes introductòries
- Anàlisi financera
- Anàlisi econòmica
- La fiscalitat en l'empresa

BLOC 7. LA FUNCIO FINANCERA

UNITAT DIDÀCTICA 11. La funció financera: fonts

- La relació entre els tipus d'Actius i les seves fonts de finançament
- Concepte de finançament i tipus de fonts, mitjans i recursos financers
- El finançament a curt termini
- El finançament extern a mitjà i llarg termini
- El leasing i el renting
- El finançament intern o autofinançament

UNITAT DIDÀCTICA 12. La funció financera: inversions

- Concepte i tipus d'inversions
- Els cicles de l'activitat de l'empresa i el període mitjà de maduració
- Variables fonamentals que defineixen un pla d'inversió
- Mètodes estàtics de selecció d'inversions
- Mètodes dinàmics de selecció d'inversions

BLOC 3. LA DIRECCIÓ I ORGANITZACIÓ D'EMPRESA

UNITAT DIDÀCTICA 4. Direcció de l'empresa i organització de l'empresa

- Concepte de direcció i nivells directius
- Direcció i lideratge
- La presa de decisions
- El procés de direcció
- Principis d'organització
- L'organigrama
- Estructures organitzatives
- La departamentalització

UNITAT DIDÀCTICA 5. La gestió dels recursos humans

- Concepte, objectius i activitats que comporta la gestió dels recursos humans
- Reclutament i selecció de personal
- La motivació dels treballadors
- Les vies de negociació dels conflictes

BLOC 4. LA FUNCIÓ PRODUCTIVA

UNITAT DIDÀCTICA 6. La funció productiva

- Els costos de producció. Classes i càlcul
- El llindar de rendibilitat o punt mort
- Els inventaris i la seva gestió

BLOC 5. LA FUNCIO COMERCIAL DE L'EMPRESA

UNITAT DIDÀCTICA 7. La funció comercial de l'empresa

- Concepte i classes de mercats
- Estudi de mercat
- Anàlisi del consumidor i segmentació de mercats
- Les variables del màrqueting-mix i les estratègies comercials

BLOC 1. L'EMPRESA I EL SEU ENTORN

UNITAT DIDÀCTICA 1. L'empresa i l'empresari

- Concepte d'empresa
- L'empresari
- Responsabilitat social i mediambiental

UNITAT DIDÀCTICA 2. Funcionament, classes d'empreses i forma jurídica de l'empresa

- Els components de l'empresa
- Funcionament de l'empresa
- Criteris de classificació d'empreses
- La forma jurídica de l'empresa

UNITAT DIDÀCTICA 3. Desenvolupament de l'empresa

- Factors de localització i dimensió de l'empresa
- Estratègies de desenvolupament de l'empresa

12. ELEMENTS TRANSVERSALS

En aquest programació s'ha tingut en compte la idea de transversalitat com a forma de relacionar els continguts de la matèria amb els d'altres, considerant els valors i les actituds implícits en aquests continguts. El propòsit és contribuir que l'educació dels estudiants es duga a terme amb una major unitat de criteri entre les diferents matèries, cosa que pot aconseguir-se prestant atenció, en el moment de plantejar l'organització del projecte curricular, a aquells continguts que posseeixen caràcter interdisciplinari.

Aquests continguts transversals podem incloure'ls en les diverses categories que presentem tot seguit:

12.1.FOMENT DE LA LECTURA. COMPRENSIÓ LECTORA. EXPRESSIÓ ORAL I ESCRITA

El departament ha pensat les següents actuacions per a fomentar la lectura:

- Tindrà sempre present i a revisió i reflexió de l' ORDE 44/2011, de 7 de juny, de la Conselleria d'Educació, per la qual es regulen els plans per al foment de la lectura en els centres docents de la Comunitat Valenciana.
- Prepararem textos adequats i d'interès per a cada nivell, en relació a l'assignatura.
- Es treballaran en casa.
- Es potenciarà i incentivarà la recerca d'informació en Internet i en llibres, revistes, etc per a fer els treballs trimestrals de caràcter monogràfic (materials, robòtica,centrals elèctriques, domòtica, etc).

12..2.COMUNICACIÓ AUDIOVISUAL i TIC

Tractem aquest tema transversal amb l'ús de recursos audiovisuals i la producció de continguts: presentació de temes amb el canó de projecció en classe.

12.3. ACTIVITAT EMPRENEDORA

Es en aquest assignatura on l'emprenedoria es tractada de forma sistemàtica. Cal recordar que emprenedor i empresari no son sinònims, com a molt cal entendre que una forma concreta de ser emprenedor és ser empresari.

La emprenedoria és la capacitat de les persones per innovar en tots els àmbits de la vida, per això te caràcter transversal. Creativitat, noves idees, gestió del risc es tracten al llarg del curs a l'assignatura d'economia.

12.4. EDUCACIÓ EN VALORS: EDUCACIÓ CÍVICA I CONSTITUCIONAL

La matèria economia permet la inclusió d'una sèrie de valors que la societat actual considera bàsics en la formació de les noves generacions. A continuació es fa referència a aquells que estan més íntimament relacionats amb aquesta matèria.

La profusió al llarg del curs de la translació de valors lligats al diàleg per solucionar els problemes d'individus i grups a nivell nacional, o a nivell internacional, promou actituds pacífiques per sobre del conflicte, per la qual cosa es pot dir que el material curricular proporciona Educació per a la Pau.

En inculcar al llarg del projecte valors de conservació dels recursos ambientals, de la responsabilitat ètica i social de l'empresa, mentre que influeixen en la qualitat de vida, es proporciona una Educació per a la Salut i alhora una Educació Ambiental. La translació de valors i actituds d'igualtat i solidaritat apareix de forma constant encara que amb major intensitat quan es tracta la gestió dels recursos humans, la qual cosa permet afirmar que hi ha també una Educació per a la Igualtat entre els individus i races en general i entre els sexes en particular.

També, es farà veure als alumnes valors i actituds relacionades amb tècniques de comunicació que afecten a la creació de necessitats fictícies, ajudant-los a reflexionar i analitzar, si escau, la influència de tals tècniques i a exercir de forma autònoma el paper de consumidors, per la qual cosa també hi ha un component d'Educació del Consumidor.

Aquests temes, que atenen al valor integral dels alumnes, es desenvolupen, fonamentalment a través dels continguts actitudinals i s'abordaran mitjançant diverses activitats al llarg del curs.

Per últim cal recordar que l'economia és present en tots els aspectes de la nostra vida quotidiana. Qualsevol persona necessita conèixer les regles bàsiques que expliquen els esdeveniments econòmics i el llenguatge específic que utilitzen els economistes i els mitjans de comunicació per analitzar els fets.

L'estudi de l'economia ajuda a percebre i conèixer el món que ens envolta i possibilita analitzar les relacions humanes des d'aspectes microeconòmics i macroeconòmics, així com aprofundir-hi, tenint en compte variables de l'entorn i, més concretament, les que afecten al País valencià. També facilita la comprensió de conceptes emprats de forma habitual en l'economia i en el món empresarial, potencia habilitats de raonament, abstracció i interrelació, i proporciona eines per examinar de forma crítica la societat que ens envolta. Tot això justifica la presència d'una assignatura com l'economia en l'educació secundària obligatòria.

La societat cerca el benestar material i el progrés dels seus membres. L'enfocament econòmic suposa explicar la realitat des d'una perspectiva diferent, principalment a partir dels interessos i les necessitats que les persones manifestem a cada moment. Les persones ens veiem abocades a establir prioritats entre les nostres necessitats i a decidir quines satisfarem amb els recursos limitats de què disposem.

L'estudi de l'economia proporciona, juntament amb la formació tècnica, una sèrie de competències per fer feina en equip i habilitats de comunicació, iniciativa i lideratge. També estimula l'esperit emprenedor.

El contingut fonamentalment instrumental de l'assignatura d'economia de l'empresa va junt de la mà amb el contingut propedèutic de l'assignatura, donat que pràcticament en totes els estudis universitaris tenen al llarg de la graduació assignatures d'aquesta àrea. Així és com l'assignatura pot mantenir nivells alts de transversabilitat i forta demanda per part dels alumnes.

13. ACTIVITATS COMPLEMENTÀRIES

En aquest curs la possibilitat de realitzar activitats complementàries ve determinat per la Prova d'accés a la Universitat (PAU). El fet de realitzar activitats complementàries no sols esgota sessions per a preparar els continguts de la PAU, si no que posa a prova la paciència dels altres professors del nivell, és per això que les activitats estan molt limitades a allò prèviament acordat a la COCOPE

-Assistència a conferències organitzades per L'Ajuntament d'Oliva sobre economia empresa.

14. AVALUACIÓ DE LA PRÀCTICA DOCENT I INDICADORS D'ÈXIT

Existeix una forta temptació per utilitzar la PAU com un indicador d'assoliment dels objectius programats encara que la realitat es evidentment més complexa.

L'avaluació de la pràctica docent és necessària per recollir informació respecte a les necessitats i assoliments dels alumnes. Cal reflexionar i prendre decisions pertinents per valorar tant la nostra actuació com a docents com la programació didàctica, que caldrà adequar cada vegada més als alumnes. Si cal, s'hauran de modificar aquells elements que han plantejat alguna dificultat i millorar així el procés d'ensenyament. Així doncs, s'hauran d'incorporar propostes de millora, les quals seran incloses en la memòria de fi de curs i figuraran en la programació del curs següent.

D'altra banda, es tracta d'un procés que és part integrant del procés educatiu i, per això, ha de realitzar-se de manera contínua, amb la finalitat no sols de valorar els resultats obtinguts segons les competències adquirides i els objectius aconseguits, sinó d'analitzar tot el procés d'ensenyament i aprenentatge. Serà decisiva per a detectar les dificultats en el moment en què es produïsquen, esbrinar-ne les causes i, en conseqüència, reorientar la intervenció educativa i acomodar-la a la diversitat de capacitats, ritmes d'aprenentatge, interessos i motivacions de l'alumnat.

Ara bé, per poder incorporar les mesures de millora, s'ha de tindre en compte una sèrie d'indicadors d'èxit, que ajudaran a comprovar el funcionament de la programació. Aquests indicadors s'obtidran a través de qüestionaris o enquestes, a complimentar pels alumnes i professors.

Indicadors d'èxit (a emplenar pel professorat)	Sí	No
La programació s'adequa a les necessitats de l'entorn i de l'alumnat		
La programació té en compte els interessos i el nivell de desenvolupament de l'alumnat		
La programació respon a la necessitat social de determinats		

continguts		
La programació s'aplica en la pràctica		
La programació contempla els objectius del cicle, la programació de les comissions, de recursos: biblioteca, periòdic, projectes de formació...		
Es fa un seguiment i avaluació trimestral de la programació.		
En la programació s'identifiquen aspectes que es poden millorar a partir de la memòria.		
La programació contempla l'atenció a la diversitat		
La planificació de les eixides didàctiques i activitats complementàries és coherent amb la programació.		
Les activitats complementàries potencien la participació de les famílies.		

Indicadors d'èxit (a emplenar per l'alumnat)	Sí	No
L'alumnat valora positivament el pla de les activitats complementàries		
Aquestes activitats fan que l'escola siga més oberta, interessant i divertida		
Els materials emprats són adequats i atractius per a l'alumne		
Cada unitat didàctica es treballa suficientment a classe.		
S'utilitza suficientment les TIC a classe		
Les unitats didàctiques presenten conceptes que s'haurien d'haver assolit en cursos anteriors		
La principal dificultat és expressar els conceptes a nivell escrit		
La principal dificultat és expressar els conceptes a nivell oral		
La principal dificultat és l'ortografia		
La principal dificultat és la comprensió lectora		
La principal dificultat és la comprensió oral		
S'han donat poques classes durant l'avaluació		

15. SEGUIMENT PROGRAMACIÓ: CORRECCIONS I AJUSTOS

IES Enric Valor
Carrer Duanes, 17 03780 Pego
03007613@gva.es 966409960

Pego, setembre de 2021
Carme Escrivà Escrivà
David Torres Guitart
Joan Carles Vicens Bordes,
Cap de departament d'Economia.